

EUNOMIA

miesięcznik raciborskiej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej

nr 3 / październik 2006

Fot. Adam Rokosz

bieg rozpoczęty

Więź obrazu – kolebką przyjaźni,
Gabriela Habrom-Rokosz, s. 15-17, foto: wewn. s. okładki ▼

Rozwój seniorów wyzwaniem
dla pedagogiki społecznej, Beata Fedyn, s. 12-14

Więź obrazu – kolebką przyjaźni

międzynarodowe warsztaty sztuki w powiatach **Märkischer** i **raciborskim** 2006

Słowo od redakcji

Antropolodzy kulturowi chętnie posługują się w swoich analizach badawczych wyrażeniem „rytuały przejścia”. Wiąże się ono z występującym we wszystkich społecznościach (nie tylko archaicznych) fenomenem szczególnego akcentowania tych momentów wspólnotowego życia, które kończą jakąś fazę i zaczynają następną. Rytm życia uczelnianego też ma swoje rites de passages, a są nimi egzaminy w sesji zasadniczej w czerwcu (a także w sesji poprawkowej we wrześniu), egzaminy licencjackie, egzaminy wstępne (obecnie sprowadzone do niezbędnych testów na niektórych tylko kierunkach) i w ogóle cała akcja naborowa, a wreszcie uroczysta inauguracja nowego roku akademickiego, połączona z ceremonią immatrykulacji nowych studentów. Ceremonią, dodajmy, wzruszającą, między innymi dlatego, że biorącym udział w uroczystości osobom starszym, albo delikatnie mówiąc bardziej dojrzałym, przypomina ona beztrioskie czasy ich studenckiej młodości.

Trzeci numer „Eunomii” ukazuje się w przededniu inauguracji w raciborskiej Uczelni piątego, a więc jubileuszowego roku akademickiego. Uroczystość będzie okazją zarówno do podsumowania dotychczasowego, niemałego dodajmy, dorobku, jak i zaprezentowania ambitnych zamierzeń na bliższą i dalszą przyszłość Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu. W listopadowym numerze naszego pisma przedstawimy Państwu relację z inauguracyjnych obchodów.

Salę wykładowe, laboratoria i korytarze uczelniane po wakacyjnej przerwie znowu tętnią życiem. Podkreślić trze-

ba z satysfakcją, że w ciągu tych kilku letnich miesięcy baza dydaktyczna wyraźnie się poprawiła: wiele pomieszczeń odremontowano, zakupiono nowy i nowoczesny sprzęt, przygotowano do użytku sale w budynku przy ulicy Łąkowej, w najbliższym czasie oddana zostanie kolejna hala sportowa. To tylko niektóre efekty prawdziwie gospodarskiej postawy władz Uczelni. PWSZ po prostu coraz silniej wrasta w krajobraz Raciborza, stając się jedną z najlepszych wizytówek naszego grodu. Rozwój Szkoły realizowany jest w sposób racjonalny, dostosowany do potrzeb społecznych. Poszerzenie oferty edukacyjnej o kierunek inżynierski (automatyka i robotyka) jest najlepszym przykładem owej harmonii z życiem społecznym regionu raciborskiego.

Na progu nowego roku akademickiego redakcja „Eunomii” życzy wszystkim członkom naszej wspólnoty akademickiej – władzom PWSZ, wykładowcom, pracownikom administracyjnym, studentom – koniecznej energii, zapału, świeżych pomysłów, zdrowia oraz wielu sukcesów, zarówno tych spektakularnych, zawodowych, jak i tych, równie ważnych, ukrytych, niezauważalnych, osobistych.

Pragniemy również złożyć serdeczne gratulacje wszystkim tegorocznym absolwentom raciborskiej Uczelni, życząc im owocnej realizacji kolejnych zamierzeń edukacyjnych.

„Eunomia” chce być z Państwem w ciągu całego rozpoczynającego się roku akademickiego. Prosimy o szerokie włączanie się do współredagowania pisma. Czekamy na Państwa opinie i sugestie.

GAUDEAMUS IGITUR

EUNOMIA

Spis treści

Słowo od redakcji

s. 1

WYDARZENIA

Senat i Rektorat

s.3

Z ŻYCIA UCZELNI

INSTYTUT STUDIÓW SPOŁECZNYCH

ANDRZEJ KRACHER

s. 4-6

WYDARZENIA

KOBIETY W MUNDURACH

Sprawozdanie z konferencji socjologicznej

JOANNA DZIĘDZIORA

s. 7-8

WYDARZENIA

„Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim”

s. 9-10

Z ŻYCIA UCZELNI

Więści z Instytutu Studiów Edukacyjnych

s. 11

Z ŻYCIA UCZELNI

Rozwój seniorów wyzwaniem dla pedagogiki socjalnej

BEATA FEDYN

s. 12-14

Z ŻYCIA UCZELNI

Więści z Instytutu Kultury Fizycznej i Sztuki

s. 15

WYDARZYŁO SIĘ...

Więź obrazu – kolebką przyjaźni

GABRIELA HABROM-ROKOSZ

s. 15-17

ŚWIAT NAUKI

Nowości wydawnicze

(tym razem z dziedziny historii)

s. 18

NAUKA – ŚWIAT I POLSKA

Andrzej Krzeczunowicz – „Wprowadzenie do praktyki dyplomatycznej”

RAFAŁ RIEDEL

s. 19-21

Z ŻYCIA UCZELNI

Biuro Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu

SABINA KRAWIEC

s. 21-22

Z ŻYCIA UCZELNI

Na starcie do mistrzostwa

s. 22

ŻARÓWA

niezależny dodatek studencki

Nie da się tylko jednej rzeczy zrobić...

BAŚKĘT

s. 2

Dzień Dziecka w PWSZ

BIAFRA

s. 3

kął poezji

MICHAŁ GUZ

s. 4

Studencka wycieczka

BIAFRA

s. 4

Nasi znowu w czołówce

HARRY

s. 5

„Spotkania z...”

Profesor Marią Łopatkową i

Magister Marzeną Kędrą

KATARZYNA WILK

s. 6

Dawid i Goliat

MACIEJ SUDER – PRACA DYPLOMOWA

Ciąg dalszy

s. 7-10

Eunomia

Miesięcznik Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu
Rok I Nr 3 (3). Październik 2006 r.

Adres redakcji:

ul. Słowackiego 55, 47-400 Racibórz

tel./fax: 032 415 50 20

Redaguje zespół

Redaktor naczelny: Janusz Nowak

Projekt okładki, winiety, typografia i skład: Kazimierz Frączek

Rysunki i grafiki: Karolina Stanieczonek (s. 9, 21)

Zdjęcia: Gabriela Habrom-Rokosz, Adam Rokosz, Archiwum PWSZ,
Archiwum DPS Św. Notburgi

Wydawca: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

© Copyright by PWSZ w Raciborzu

Przygotowanie do druku: Wydawnictwo SCRIBA

ul. Bogumińska 51, 47-400 Racibórz

12 czerwca 2006 roku obradował Senat. Przedmiotem jego zainteresowań było m.in. przyjęcie uchwał w sprawie zmian w planach kształcenia na wszystkich kierunkach i specjalnościach. Zmiany te były następstwem dogłębnej analizy planów i refleksji nad sylabusami. Wyzwaniem dla przedłożenia Senatowi skorygowanych planów kształcenia była także konieczność oszczędzania środków budżetowych.

Przyjęte przez Senat plany kształcenia zostały uzupełnione poprzez wprowadzenie na wszystkich kierunkach studiów przedmiotu pomoc przedlekar-ska. Zakres treści oraz niezbędny w takim przypadku sylabus przedłożył Instytut Studiów Edukacyjnych.

Na kierunku historia, na wniosek Instytutu Studiów Społecznych, Senat zatwierdził nową specjalność: historia nauczycielska z edukacją artystyczną w zakresie sztuk plastycznych.

W dniu 29 sierpnia bieżącego roku gościem rektorów był prof. dr hab. Marek Masnyk, prorektor Uniwersytetu Opolskiego. Przedmiotem rozmów były kierunki i formy współpracy Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej z Uniwersytetem Opolskim.

4 września 2006 roku odbyło się spotkanie, którego tematem było zagospodarowanie obiektu przy ul. Wojska Polskiego 24 w Raciborzu. W spotkaniu uczestniczyli: prorektor PWSZ, prof. dr Jerzy

Pośpiech; Stanisław Malec, dyrektor Sądu Okręgowego w Gliwicach; Tadeusz Wojnar, przewodniczący Rady Miasta Raciborza; Stanisław Kubacki, dyrektor Zakładu Poprawczego w Raciborzu; Jerzy Domagała, prezes Sądu Rejonowego w Raciborzu. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu wyraziła zainteresowanie wspomnianym obiektem.

8 września 2006 roku odbyło się spotkanie prorektora, prof. dra Jerzego Pośpiecha z Adamem Hajdukiem – wicestarostą Powiatu Raciborskiego, Tadeuszem Wojnarem – przewodniczącym Rady Miasta Racibórz i Gabrielą Lenartowicz – radną Sejmiku Województwa. Dotyczyło ono możliwości pozyskania środków z funduszy strukturalnych UE na realizację dalszej rozbudowy PWSZ. Przedmiotem rozmów były środki przeznaczone przez Marszałka Województwa Śląskiego w trybie bezkonkursowym na realizację zadań wskazanych przez samorządy powiatowe, uznane jako priorytetowe.

12 września 2006 roku prorektor, prof. dr Jerzy Pośpiech, spotkał się z Dyrekcją Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej „WOM” w Rybniku. Omawiano współpracę Uczelni z Ośrodkiem w zakresie kursów doskonalenia nauczycieli. Zastanawiano się również nad sprawą przeniesienia w 2007 r. Biblioteki Pedagogicznej do budynku Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Niesłyszących

i Słabosłyszących przy ul. Wojska Polskiego w Raciborzu.

Nowi doktorzy
Z satysfakcją informujemy, że powiększa się liczba pracowników naszej Uczelni ze stopniem naukowym doktora. Doktorami zostali Adam Musioł, pracownik dydaktyczny Instytutu Studiów Edukacyjnych oraz Daniel Vogel z Instytutu Neofilologii.

Adam Musioł uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki (multimedialnej) nadany uchwałą Rady Wydziału Historyczno – Pedagogicznego Uniwersytetu Opolskiego.

W dniu 14 czerwca 2006 r. obronił pracę doktorską zatytułowaną *„Uwarunkowania wykorzystywania przez nauczycieli techniki komputerowej w procesie dydaktycznym”*. Promotorem dysertacji był prof. dr hab. Ryszard Gmoch.

Natomiast Daniel Vogel został doktorem w zakresie filologii angielskiej w dziedzinie literaturoznawstwa, na podstawie uchwały Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. W dniu 6 czerwca 2006 r. obronił rozprawę doktorską zatytułowaną: *„Historia a postkolonializm. Pisanie historii narodowej i jej obecność w krytyce i literaturze postkolonialnej na przykładzie Indii”*. Promotorem przewodni doktorskiego był prof. dr hab. Leszek Koczanowicz.

Nowo wypromowanym doktorom serdecznie gratulujemy i zachęcamy do „przymierzenia się” do habilitacji.

Informacja o rekrutacji na I rok studiów

Zakończony został drugi etap rekrutacji na I rok studiów. Uczelnia oddała do dyspozycji kandydatów na studia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym 2400 miejsc na ośmiu kierunkach i 26 specjalnościach. W tej liczbie mieści się także 120 miejsc na nowo uruchomionym kierunku studiów inżynierskich – automatyce i robotyce. W dniu 14 września 2006 r. podsumowano dotąd zorganizowane dwa etapy rekrutacyjne. Ogółem potwierdziło podjęcie u nas studiów 1625 kandydatów. Uczelnia wciąż dysponuje 775 miejscami. Rekrutacja zatem trwa nadal, do końca września 2006 r.

Nowy kierunek

Jak już informowaliśmy w specjalnej wkładce dołączonej do drugiego numeru „Eunomii”, w roku akademickim 2006/2007 rusza w naszej Uczelni nowy kierunek: automatyka i robotyka. Zatem Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu poszerzyła swoją ofertę o dział politechniczny. Gratulujemy wszystkim osobom, które w jakikolwiek sposób przyczyniły się do uruchomienia tegoż kierunku. Wierzymy, że będzie on przyciągał wielu młodych ludzi, pragnących zdobywać wiedzę i umiejętności w tak ważnej dla gospodarki naszego regionu dziedzinie. W listopadowym numerze „Eunomii” zamieścimy wywiad w całości poświęcony perspektywom rysującym się po otwarciu nowego kierunku.

INSTYTUT STUDIÓW SPOŁECZNYCH

Dr hab. prof. PWSZ Andrzej Kracher – profesor Politechniki Opolskiej oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, w której sprawuje od 2005 roku funkcję dyrektora Instytutu Studiów Społecznych. Jest specjalistą w zakresie medioznawstwa i komunikacji społecznej, socjologii kultury, zagadnień dotyczących makrostruktur społecznych oraz mniejszości etnicznych i kulturowych. Jest autorem wielu specjalistycznych tekstów, opublikowanych w drukach zwartych oraz w periodykach krajowych i zagranicznych

Instytut Studiów Społecznych rozpoczął działalność dydaktyczną i naukową w roku akademickim 2003/2004. Jego współzałożyciel, dr hab. Marek Bugdol, prof. PWSZ, został pierwszym dyrektorem Instytutu i kierował nim przez dwa lata, przyczyniając się wydatnie do powstania nowych specjalności oraz rozwijając bazę dydaktyczną. W pierwszej fazie istnienia Instytutu uruchomiono jeden kierunek – socjologię, z trzema specjalnościami:

- kierowanie i przywództwo w jednostkach administracji publicznej
- zarządzanie zasobami ludzkimi
- animacja społeczno-kulturalna w społecznościach lokalnych.

W 2004 roku sukcesem zakończyły się działania grupy pracowników naukowych (m.in. śp. prof. dr hab. Leszka Kuberskiego, prof. dr hab. Janusza Dorobisza, dr Chojckiego, prof. dr hab. Marka Masnyka), zmierzające do ukonstytuowania drugiego kierunku w ramach ISS, czyli historii z dwiema specjalnościami.

W roku ubiegłym na czele Instytutu Studiów Społecznych stanął dr hab. prof. PWSZ Andrzej Kracher, socjolog kultury z Opola, specjalista w dziedzinie komunikacji społecznej. Doprowadził on m.in. do poszerzenia listy specjalności w zakresie kierunku socjologia o media i komunikację społeczną. Zastępcą dyrektora jest dr Teresa Jemczura, której bezpośrednio podlegają kierownicy poszczególnych zakładów:

– socjologia

- kierowania i przywództwa w jednostkach administracji publicznej,
- zarządzania zasobami ludzkimi,
- animacji społeczno-kulturalnej w społecznościach lokalnych,
- mediów i komunikacji społecznej.

– historia

- edukacji regionalnej,
 - zarządzania dziedzictwem kulturowym regionu.
- Kadrę naukowo-dydaktyczną Instytutu Studiów Społecznych stanowią:

- jeden profesor zwyczajny
- sześciu doktorów habilitowanych
- dwudziestu jeden doktorów
- dwunastu magistrów

W roku akademickim 2005/06 w ISS pracowały następujące osoby:

SOCJOLOGIA

– Zakład Zarządzania Zasobami Ludzkimi

Kierownik zakładu: dr Monika Zawartka
Wykładowcy:

1. dr hab. Andrzej Kracher, prof. PWSZ
2. dr Teresa Jemczura
3. dr inż. Juliusz Kieś
4. dr Maja Krasucka
5. dr Aleksandra Piasecka
6. dr Andrzej Tront
7. mgr Sabina Krawiec
8. mgr Agata Szymanowska

– Zakład Kierowania i Przywództwa w Jednostkach Administracji Publicznej

Kierownik zakładu: dr hab. Jan Róg, prof. PWSZ
Wykładowcy:

1. dr Rajmund Morawski
2. dr Ewa Pierzchała
3. dr Joanna Wróblewska-Jachna
4. mgr Joanna Dzieńdziora

5. mgr Małgorzata Łaszczewska
6. mgr Tomasz Warczok

Zakład Animacji Społeczno-Kulturalnej w Społecznościach Lokalnych

Kierownik zakładu: dr hab. Stanisław Roman Bryl, prof. PWSZ

Wykładowcy:

1. dr Irena Gniazdowska
2. dr Jadwiga Kamińska
3. dr Leszek Karczewski
4. dr Janusz Nowak
5. dr Edward Nycz
6. dr Rafał Riedel
7. mgr Grzegorz Dutka

HISTORIA

Zakład Zarządzania Dziedzictwem Kulturowym Regionu

Kierownik zakładu: dr hab. Leszek Kuberski, prof. PWSZ

Wykładowcy:

1. prof. zw. dr hab. Włodzimierz Kaczorowski
2. dr Ewa Kulik
3. mgr Danuta Kasperkiewicz
4. mgr Joanna Muszata-Ciałowicz

Zakład Edukacji Regionalnej

Kierownik zakładu: dr hab. Marek Masnyk, prof. PWSZ

Wykładowcy:

1. dr hab. Janusz Dorobisz, prof. PWSZ
2. mgr Ewa Kieś-Lesik
3. mgr Romuald Turakiewicz

Zakład Historii Myśli Społecznej i Filozofii

Kierownik zakładu: dr Dariusz Chojecki

Wykładowcy:

1. dr Mariusz Patelski
2. dr Józef Waligóra
3. dr Urszula Warczok
4. dr Zbigniew Wieczorek
5. mgr Czesław Karwot
6. mgr Leszek Pietrkiewicz

Oto jak przedstawiała się kadra ISS w ciągu trzech lat dotychczasowego istnienia Instytutu:

Tab. 1. Zatrudnieni w roku akademickim 2003/2004

Lp.	Tytuł naukowy	Nazwisko	Imię	Stanowisko pracy	Pełniona funkcja
1	dr hab.	Bryl	Stanisław Roman	profesor	-
2	dr hab.	Bugdol	Marek	profesor	dyrektor ISS
3	dr	Gitling	Maciej	wykładowca	-
4	dr	Jemczura	Teresa	wykładowca	-
5	dr	Nycz	Edward	wykładowca	-
6	mgr	Podpora	Barbara	asystent	-
7	dr hab.	Róg	Jan	profesor	-

Tab. 2. Zatrudnieni w roku akademickim 2004/2005

Lp.	Tytuł naukowy	Nazwisko	Imię	Stanowisko pracy	Pełniona funkcja
1	dr hab.	Bryl	Stanisław Roman	profesor	kierownik zakładu animacji społ.-kult. w społecznościach lokalnych
2	dr hab.	Bugdol	Marek	profesor	dyrektor ISS, kierownik zakładu zarządzania zasobami ludzkimi
3	dr	Chojecki	Dariusz	wykładowca	-
4	dr hab.	Dorobisz	Janusz	profesor	z-ca dyrektora ISS
5	mgr	Dutka	Grzegorz	wykładowca	-
6	dr	Gitling	Maciej	wykładowca	-
7	dr	Gniazdowska	Irena	wykładowca	-
8	dr	Jemczura	Teresa	wykładowca	-
9	dr hab.	Kaczorowski	Włodzimierz	profesor	-
10	mgr	Karwot	Czesław	asystent	-
11	mgr	Kasperkiewicz	Danuta	asystent	-
12	dr inż.	Kieś	Juliusz	wykładowca	-
13	dr hab.	Kracher	Andrzej	profesor	-
14	dr hab.	Kuberski	Leszek	profesor	kierownik zakładu zarządzania dziedzictwem kulturowym regionu
15	dr	Kulik	Ewa	wykładowca	-
16	dr hab.	Masnyk	Marek	profesor	kierownik zakładu edukacji regionalnej
17	dr	Morawski	Rajmund	wykładowca	-
18	dr	Nowak	Janusz	wykładowca	-
19	dr	Nycz	Edward	wykładowca	-
20	dr inż.	Pasternak	Jerzy	wykładowca	-
21	mgr	Pietrkiewicz	Leszek	asystent	-
22	mgr	Podpora	Barbara	asystent	-
23	dr hab.	Róg	Jan	profesor	kierownik zakładu kierowania i przywództwa w jednostkach administracji publicznej
24	mgr	Świerczyńska	Anna	asystent	-
25	dr	Tront	Andrzej	wykładowca	-
26	dr	Waligóra	Józef	wykładowca	-
27	dr	Wieczorek	Zbigniew	wykładowca	-
28	dr	Wróblewska - Jachna	Joanna	wykładowca	-

Tab. 3. Zatrudnieni w roku akademickim 2005/2006

Lp.	Tytuł naukowy	Nazwisko	Imię	Stanowisko pracy	Pełniona funkcja
1	dr hab.	Bryl	Stanisław Roman	profesor	kierownik zakładu animacji społ.-kult. w społecznościach lokalnych
2	dr	Chojecki	Dariusz	wykładowca	kierownik zakładu historii myśli społecznej i filozofii
3	dr hab.	Dorobisz	Janusz	profesor	-
4	mgr	Dutka	Grzegorz	wykładowca	-
5	mgr	Dzieńdziora	Joanna	asystent	-
6	dr	Gniazdowska	Irena	wykładowca	-
7	dr	Jemczura	Teresa	wykładowca	z-ca dyrektora ISS

Tab. 3. c.d.

8	prof. dr hab.	Kaczorowski	Włodzimierz	profesor	-
9	dr	Kamińska	Jadwiga	wykładowca	-
10	dr	Karczewski	Leszek	wykładowca	-
11	mgr	Karwot	Czesław	asystent	-
12	mgr	Kasperkiewicz	Danuta	asystent	-
13	dr inż.	Kieś	Juliusz	wykładowca	-
14	mgr	Kieś - Lesik	Ewa	asystent	-
15	dr hab.	Kracher	Andrzej	profesor	dyrektor ISS
16	dr	Krasucka	Maja	wykładowca	-
17	mgr	Krawiec	Sabina	asystent	-
18	dr hab.	Kuberski	Leszek	profesor	- kierownik zakładu zarządzania dziedzictwem kulturowym regionu
19	dr	Kulik	Ewa	wykładowca	-
20	mgr	Łuszczewska	Małgorzata	asystent	-
21	dr hab.	Masnyk	Marek	profesor	kierownik zakładu edukacji regionalnej
22	dr	Morawski	Rajmund	wykładowca	-
23	mgr	Muszała - Ciałowicz	Joanna	asystent	-

24	dr	Nowak	Janusz	wykładowca	-
25	dr	Nycz	Edward	wykładowca	-
26	dr	Patelski	Mariusz	wykładowca	-
27	dr	Piasecka	Aleksandra	wykładowca	-
28	dr	Pierzchała	Ewa	wykładowca	-
29	mgr	Pietrkiewicz	Leszek	asystent	-
30	dr	Riedel	Rafał	wykładowca	-
31	dr hab.	Róg	Jan	profesor	kierownik zakładu kierowania i przywództwa w jednostkach administracji publicznej
32	mgr	Szymanowska	Agata	asystent	-
33	dr	Tront	Andrzej	wykładowca	-
34	mgr	Turakiewicz	Romuald	asystent	-
35	dr	Waligóra	Józef	wykładowca	-
36	mgr	Warczok	Tomasz	asystent	-
37	dr	Warczok	Urszula	wykładowca	-
38	dr	Wieczorek	Zbigniew	wykładowca	-
39	dr	Wróblewska - Jachna	Joanna	wykładowca	-
40	dr	Zawartka	Monika	wykładowca	kierownik zakładu zarządzania zasobami ludzkimi

Małgorzata Bednarczuk

Od 2004 roku działa w ISS, głównie dzięki inicjatywie studentów niestacjonarnych, Koło Naukowe Studentów Socjologii. Jego opiekunem naukowym jest dr Edward Nycz. Dorobek krótkiej dotąd działalności Koła jest bardzo bogaty: studenci przeprowadzili m.in. dwa projekty badawcze („PWSZ w Raciborzu w oczach jej studentów” oraz „Rola autorytetu w życiu młodego człowieka”), zorganizowali dyskusję otwartą na temat roli autorytetów, założyli stronę internetową itp.

Również studenci historii utworzyli w 2005 roku Koło Naukowe Historyków, którym opiekuje się dr Ewa Kulig.

Aktywność społeczna wielu studentów (oraz absolwentów) socjologii, zarówno trybu stacjonarnego, jak i niestacjonarnego, jest imponująca. To głównie spośród nich rekrutują organizatorzy różnych studenckich imprez, to oni stanowili dotąd rdzeń redakcji „Żarówy”. Spotykamy ich w różnych organizacjach pozarządowych funkcjonujących w naszym regionie, podejmują także działalność strictly polityczną (będziemy np. mieli okazję głosować na niektóre osoby w nadchodzących wyborach samorządowych). Uhonorowane przed kilkoma tygodniami nagrodą Prezydenta Raciborza w dziedzinie upowszechniania kultury Raciborskie Stowarzyszenie Kulturalne ASK to także w ogromnym stopniu „dziecko” studentów ISS (przy okazji redakcja „Eunomii” z satysfakcją gratuluje tego sukcesu).

Kobiety w mundurach

Sprawozdanie z konferencji socjologicznej

Joanna Dzieńdziora

Pracownicy naukowcy Instytutu Studiów Społecznych często biorą udział w konferencjach naukowych. Poniżej przedstawiamy relację z konferencji dotyczącej bardzo ciekawego tematu socjologicznego.

Redakcja

W dniach 10–11 maja 2006 w hotelu „Orbita” przy ul. Wejherowskiej 2 we Wrocławiu odbyła się interdyscyplinarna konferencja pt. „**Kobiety w grupach dyspozycyjnych. Socjologiczna analiza roli kobiet w wojsku, policji, straży pożarnej, straży granicznej, służbie więziennej i służbie celnej**”.

Jej celem była wymiana poglądów na temat miejsca i roli kobiet w Wojsku, Policji, Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Służbie Celnej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Biurze Ochrony Rządu. Zaprezentowane zostały wyniki badań na temat aktualnych problemów istnienia kobiet w grupach dyspozycyjnych społeczeństwa w perspektywie socjologicznej, a także referaty dotyczące zagadnień równości płci w znaczeniu społeczno-kulturowym z perspektywy wskazanych grup.

W trakcie konferencji naukowej przeprowadzonej we Wrocławiu w dniach 10–11 maja br. przedstawiciele

środków akademickich z Polski, Ukrainy i Słowacji oraz żołnierze i funkcjonariusze służb mundurowych zajmowali się tematyką roli kobiet w grupach dyspozycyjnych, a przede wszystkim udziałem pań w zapewnianiu bezpieczeństwa narodowego. Międzynarodowa konferencja, prowadzona pod egidą Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych (WSOWL) we Wrocławiu oraz European Association for Security, zgromadziła ponad 100 uczestników i uczestniczek, wśród których znaleźli się m.in.: mgr Teresa Jasztal, poseł na Sejm RP II, III i IV kadencji, płk Beata Laszczak, pełnomocnik ministra Obrony Narodowej ds. Wojskowej Służby Kobiet, dr Leszek Korzeniewski, Prezes European Association for Security. Obecni byli również – uznawani za autorytety w dziedzinie socjologii – profesorowie: Kazimierz Doktor z Uniwersytetu Łódzkiego oraz Marian Surmaczyński, reprezentujący Uniwersytet Wrocławski. Otwierający obrady – gen. bryg. Kazimierz Jaklewicz, Komendant – Rektor WSOWL, podkreślił, iż kierowana przez niego uczelnia już od 1997 roku kształci kobiety – przyszłych dowódców plutonów, stwarzając tym samym paniom optymalne warunki do wstąpienia w szeregi wojska.

Warto wspomnieć, iż obecnie wśród słuchaczy wrocławskiej szkoły oficerskiej jest niemal 50 kobiet, które kontynuują edukację w ramach 5 letnich studiów magisterskich oraz jednorocznego Studium Oficerskiego. Prof. dr hab. Wojciech Sitek, dyrektor Instytutu Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego, zauważył, że Wojsko Polskie oraz inne służby mundurowe naszego kraju, w odróżnieniu od państw Europy Zachodniej, musiały w bardzo krótkim okresie przystosować się do wprowadzenia zmian umożliwiających kobietom pełny dostęp do swoich szeregów. Podczas konferencji przedstawiono komunikaty z badań socjologicznych dotyczących wspólnego i autonomicznego funkcjonowania kobiet w grupach dyspozycyjnych oraz postrzegania przez różne kategorie społeczeństwa.

Od lewej: mgr inż. Sabina Krawiec, obok niej mgr Joanna Dzieńdziora

Udział w Konferencji wykładowców ISS PWSZ w Raciborzu

W trakcie konferencji przedstawiliśmy następujące referaty:

- mgr Joanna Dzieńdziora:
ROLA KOBIEŃ W GRUPACH DYSPOZYCYJNYCH
W ŚWIETLE BADAŃ WŁASNYCH
- mgr inż. Sabina Krawiec:
OPINIE SPOŁECZNE NA TEMAT ROLI KOBIEŃ
W GRUPACH DYSPOZYCYJNYCH W ŚWIETLE
BADAŃ WŁASNYCH

Z uwagi na powyższą tematykę Konferencji, pracownicy dydaktyczni Instytutu Studiów Społecznych PWSZ w Raciborzu: mgr Joanna Dzieńdziora i mgr inż. Sabina Krawiec wraz ze studentami III roku Socjologii (studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) przeprowadzili badania na temat: „Rola kobiet w grupach dyspozycyjnych”. Badania zostały przeprowadzone w dwóch etapach:

- I etap: opinie społeczne na temat roli kobiet w grupach dyspozycyjnych.
- II etap: opinie kobiet zatrudnionych w grupach dyspozycyjnych.

Powyższe badania zostały przeprowadzone na terenie dwóch województw:

- województwa opolskiego,
- województwa śląskiego.

Narzędziem badań był kwestionariusz ankiety, składający się z pytań zamkniętych i otwartych oraz pytań osobowych do celów statystycznych, możliwe stało się określenie roli kobiet w instytucjach mundurowych.

Joanna Dzieńdziora

-pracownik dydaktyczny Instytutu Studiów Społecznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu. Kilkuletni praktyk w zakresie administracji publicznej. Egzaminator OKE. Jest autorką publikacji poświęconych ekonomii w zakresie nauk o zarządzaniu: *System ocen pracowników jako narzędzie wspomagające zarządzanie zasobami ludzkimi organizacji*, Zeszyt Naukowy Politechniki Częstochowskiej, 2003; *Obraz jakości zarządzania zasobami ludzkimi w administracji celnej*, Materiały Konferencyjne Akademii Ekonomicznej w Katowicach, 2005; *Rola kobiet w grupach dyspozycyjnych w świetle badań własnych*. Materiały Konferencyjne Uniwersytetu Wrocławskiego, 2006; *Polityka edukacyjna Unii Europejskiej wobec wyzwań globalizacji*, Materiały Konferencyjne ATH Bielsko-Biała, 2006. Doktorantka Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego. Koordynator Biura Karier PWSZ w Raciborzu. Jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Katowicach.

„Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim”

Instytut Studiów Społecznych przygotowuje konferencję naukową, której charakterystyka znajduje się poniżej.

Redakcja

Założenia i cel:

Wraz ze zmianą społeczno-ustrojową, która dokonała się w 1989 roku, wzrosło znaczenie organizacji pozarządowych w życiu społecznym, ekonomicznym i politycznym społeczeństwa. Podniosło się również ich znaczenie w przeciwdziałaniu negatywnym konsekwencjom tej zmiany.

Wraz z wejściem Polski na drogę gospodarki wolnorynkowej, społeczeństwo obiektywnie podzieliło się na „wygranych” i „przegrych”. Pojawiły się głębokie rozwarstwienia społeczno-ekonomiczne; powstały nowe albo nasiliły się (istniejące również w wczesnych latach socjalizmu) problemy i kwestie społeczne. Odziedziczona pasywność polityczna i społeczna, której przeciwieństwo – aktywność jest tak ważna w budowie nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego, hamuje artykulację interesów, potrzeb i aspiracji grupowych.

W świadomości wielu Polaków dzisiejsze państwo ma zapewnić im odpowiednie warunki do życia społecznego. Taka postawa świadczy o wspomnianej postawie bierności i poczuciu niemożności wpływu na przebieg własnego życia. Coraz częstszy jest syndrom wyuczonych bezradności, wzmacniany (często w sposób nieświadomy) przez instytucje rządowe i samorządowe. Doświadczenia ostatnich lat wskazują, że tam, gdzie władze rządowe i samorządowe nie potrafią sobie poradzić z wieloma traumatycznymi skutkami transformacji, doskonale sobie z tym radzą organizacje pozarządowe.

Organizacje pozarządowe, których znaczeniu i roli w życiu publicznym jest poświęcona konferencja, mają w tym względzie szerokie pole do działania. Ich to bowiem rolą (w naszym mniemaniu główną) – przy uczestniczącym zaangażowaniu organów władzy rządowej i samorządowej – jest kształtowanie świadomości i kultury politycznej obywateli poprzez różnego typu działania i oddziaływania. Jednym z celów tych oddziaływań jest nauczanie Polaków – jak radzić sobie samemu w nowej rzeczywistości społecznej, jak budować zaufanie społeczne, jak przeciwdziałać problemom społecznym, postępującej marginalizacji coraz szerszych zbiorowości; jak „być człowiekiem dla drugiego człowieka”.

Tak więc w trakcie konferencji będzie można zapoznać się z różnymi inicjatywami organizacji pozarządowych na poziomie lokalnym, ponadlokalnym i międzynarodowym. Chcielibyśmy również pokazać, jak wygląda współpraca między sektorami samorządowym i pozarządowym. Jakie są tego plusy, jak i minusy. Celem konferencji jest również zapoznanie jej odbiorców z możliwością pozyskania funduszy unijnych wykorzystywanych przez organizacje pozarządowe.

Grupy tematyczne:

1. Organizacje pozarządowe a prawa człowieka.
2. Rola organizacji pozarządowych w przeciwdziałaniu i rozwiązywaniu problemów społecznych, kształtowania aktywności obywatelskiej.
3. Samorząd lokalny i organizacje pozarządowe – „dobrowolne czy wymuszone sąsiedztwo”.
4. Organizacje pozarządowe a odrębność regionalna.

- 5. Rola funduszy unijnych we wspomaganie tworzenia się społeczeństwa obywatelskiego.
- 6. Organizacje pozarządowe w mediach.

● **Osoby do referatów z zewnątrz:**

- **Danuta Przywara** – socjolog, wiceprezes Hel-
sińskiej Fundacji Praw Człowieka,
- **Ewa Łętowska** – prawnik, profesor Instytutu
Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk, w latach
1988–1992 Rzecznik Praw Obywatelskich,
- **Janina Ochojska** – Polska Akcja Humanitarna,
Toruń,
- **Dr Marek Pieńkowski** – OP, Kraków,
- **Anna Kruczek** – Krajowe Forum Organizacji
Socjalnych, Katowice,
- **Anna Szelest** – MOST Katowice, Centrum Wspie-
rania Organizacji Pozarządowych.

● **Osoby wyrażające chęć uczestnictwa i za-
prezentowania referatów:**

- **Dr Andrzej Niesporek** – socjolog, Wydział nauk
Społecznych Uniwersytet Śląski,
- **Mgr Marek Szafranec** – Regionalny Ośrodek
Doskonalenia Nauczycieli „WOM” Katowice; spe-
cjalista ds. Funduszy Unijnych,
- **Mgr Joanna Świątkiewicz** – Uniwersytet Opol-
ski,
- **Dr Dorota Papis** – WSZiA w Opolu.

● PWSZ w Raciborzu będzie reprezentowana przez referentów z różnych Instytutów (lista wstępna):

- **dr Teresa Jemczura** – Instytut Studiów Społecz-
nych,
- **dr hab. Jan Róg**, prof. PWSZ – Instytut Studiów
Społecznych,
- **dr Edward Nycz** – Instytut Studiów Społecznych,
- **dr Joanna Jachno-Wróblewska** – Instytut
Studiów Społecznych
- **dr Rajmund Morawski** – Instytut Studiów Spo-
łecznych.

● Przedstawiciele władz rządowych, samorządowych i pozarządowych zaproszeni na konferencję:

- Prezydent Miasta Raciborza,
- Radni Urzędu Miejskiego w Raciborzu,
- Komendant Powiatowej Komendy Policji,
- Komendant Miejskiej Komendy Policji w Raciborzu,
- Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowic-
ach,
- Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu,
- Dyr. Wydziału Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu
Wojewódzkiego,

- Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Raciborzu,
- Przedstawiciele organizacji pozarządowych z Raci-
borza.

● Informacje o konferencji zostaną umieszczone rów-
nież na stronie internetowej **Forum Akademic-
kiego**. Ma to na celu poinformowanie szerokiej
rzeszy pracowników innych uczelni o zamierzeniach
konferencji.

● Osoby odpowiedzialne za organizację konferen-
cji:

- **dr Joanna Wróblewska-Jachna** – Instytut
Studiów Społecznych
- **dr Rajmund Morawski** – Instytut Studiów Spo-
łecznych

Termin: 5–6.11.; 13–14.11.2006 r.

Czas trwania – 2 dni

Ilość uczestników – 60 osób

Prelegenci – 10 osób

Moderatorzy – 4 osoby

Adresaci konferencji:

Przedstawiciele organizacji samorządowych, rządowych i pozarządowych.

Osoby zaproszone do referatów:

1. Przedstawiciele organizacji rządowych, pozarządowych i samorządowych.
2. Przedstawiciele Uniwersytetów: Śląskiego, Opolskiego, Uniwersytetu w Opawie i Ostrawie, Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Pracownicy PWSZ w Raciborzu, Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej.

I dzień

- 10:00 – 10:15 Rozpoczęcie konferencji:
- 10:15 – 12:00 Sesja plenarna; Wprowadzenie i referaty
- 12:00 – 12:30 Przerwa
- 12:30 – 14:30 Sesja plenarna – referaty
- 14:30 – 15:00 Przerwa - ciepły posiłek
- 15:00 – 17:00 Sesje grupowe 4 grupy dyskusyjne po 15 osób
- 18:00 – 19:30 Uroczysta obiadokolacja dla zaproszonych gości

II dzień

- 9.00 – śniadanie
- 9.30 – Rozpoczęcie konferencji
- 9:35 – 12:00 Sesja plenarna referaty
- 12:00 – 12:30 Przerwa
- 12:30 – 14:30 Sesja plenarna – referaty oraz podsumowanie Konferencji
- 14:30 – 15:00 Kawa – ciepły posiłek

Na jeden referat przeznaczono ok. 20 minut

Wieści z Instytutu Studiów Edukacyjnych

1. Nasi pierwsi absolwenci

W ostatnich dniach czerwca 2006 roku, podobnie jak przed rokiem, zakończyły się egzaminy dyplomowe na specjalności pedagogika resocjalizacyjna z wychowaniem fizycznym w trybie stacjonarnym oraz niestacjonarnym.

W czerwcu 2005 roku studenci tej specjalności uzyskali tytuł licencjata **jako pierwsi w historii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu**. Dyplom z numerem 1 odebrała Pani Anna Dzieżok.

Mając od tego roku akademickiego do dyspozycji łamy naszego czasopisma publikujemy także dane ubiegłoroczne.

Absolwenci pedagogiki resocjalizacyjnej z wychowaniem fizycznym w roku akademickim 2004/2005

Tryb studiów	Liczba absolwentów
Studia stacjonarne	91
Studia niestacjonarne	68
Razem	159

Absolwenci z najwyższą średnią

Studia stacjonarne		
1.	Magdalena Łuczak	4,72
2.	Anna Dzieżok	4,64
3.	Karina Dzierżanowska	4,61
Studia niestacjonarne		
1.	Małgorzata Rzepka	4,91
2.	Marek Jońca	4,82
3.	Katarzyna Nocek	4,68

Miłą niespodzianką było ufundowanie przez Pana Prezydenta Raciborza Jana Osuchowskiego dla trzech absolwentów z najwyższymi średnimi nagród pieniężnych. Jedną z nich otrzymała nasza absolwentka studiów zaocznych Pani Małgorzata Rzepka. Zaś Panią Annę Dzieżok za wysoką średnią i dyplom nr 1 uhonorowano nagrodą rzeczową.

Absolwenci pedagogiki resocjalizacyjnej z wych. fizycznym w roku akademickim 2005/2006

Tryb studiów	Liczba studentów	Liczba absolwentów	Dyplomy z wynikiem		
			B. db.	db.	dst.
Studia stacjonarne	109	89	36	51	2
Studia niestacjonarne	85	64	33	31	-
Razem	194	153	69	82	2

Absolwenci z najwyższą średnią

Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne		
1.	Katarzyna Nycz	4,78	1.	Ewa Ząbek	4,65
2.	Hanna Zoń	4,70	2.	Danuta Adamczyk	4,59
3.	Beata Kusiak	4,69	3.	Violetta Płaszewska	4,57
	Joanna Szulik	4,69			

2. Rekrutacja w ISE na rok akademicki 2006/2007 I etap

Do dnia 25 sierpnia 2006 roku trwał I etap postępowania rekrutacyjnego na kolejny, piąty już rok akademicki. W naszym Instytucie obejmowało ono kandydatów na dwa kierunki z następującymi specjalnościami: pedagogika – resocjalizacyjna, pedagogika socjalna, kształcenie wczesnoszkolne i przedszkolne z językiem obcym (angielskim i niemieckim) oraz matematyka nauczycielska i matematyka w finansach i ekonomii.

Oto zestawienie danych z dnia 25.08.2006 r.

Ogółem liczba podań na pedagogikę oraz matematykę – 613, w tym 441 na studia stacjonarne i 172 na studia niestacjonarne.

Liczba osób przyjętych na poszczególne kierunki i specjalności

- Pedagogika resocjalizacyjna
 - studia stacjonarne – 123
 - studia niestacjonarne – 121
 - Pedagogika socjalna
 - studia stacjonarne – 66
 - studia niestacjonarne – 20
 - Kształcenie wczesnoszkolne i wychowanie przedszkolne z j. angielskim
 - studia stacjonarne – 60
 - studia niestacjonarne – 18 (w tym dwie osoby przyjęte w 2005 r.)
 - Kształcenie wczesnoszkolne i wychowanie przedszkolne z j. niemieckim
 - studia stacjonarne – 12
 - studia niestacjonarne – 3
 - Matematyka
 - studia stacjonarne – 40
 - studia niestacjonarne – 7
- Aktualnie trwa II etap rekrutacji, który zakończy się w ostatnich dniach września 2006 roku. O wynikach napiszemy w następnym numerze „Eunomii”

3. Udział pracowników w konferencjach naukowych

• Nauczyciele zatrudnieni w Instytucie Studiów Edukacyjnych – dr Beata Fedyn, mgr Ilona Gembalczuk, mgr Magdalena Liszka oraz mgr Ewa Świerczek wzięły aktywny udział w Międzynarodowej Konferencji Na-

ukowej na temat: „Promocja zdrowia w chorobie i niepełnosprawności”. Została ona zorganizowana przez Akademię Medyczną w Lublinie i Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Białej Podlaskiej. Odbyła się w dniach 2-4. 06. 2006 r. Referaty przedstawione w trakcie obrad przez nasze uczestniczki zostały już opublikowane w *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska*.

• W Międzynarodowej Konferencji Naukowej na temat: „Szkoła i nauczyciel w zmieniającym się społeczeństwie” zorganizowanej w dniach 12-13 czerwca 2006 r. przez Akademię Pedagogiczną im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie wzięły udział: prof. dr hab. Gabriela Kapica, dr Ludmiła Nowacka oraz mgr Gabriela Kryk. Przygotowane przez nie referaty obejmowały najbardziej aktualne zagadnienia pedagogiczne i dotyczyły: intensyfikacji procesu kształcenia nauczycieli, międzynarodowej współpracy szkół oraz propedeutycznego samokształcenia młodszych uczniów. Wygłoszone referaty – w druku.

• W dniu 19. 06. 2006 r. Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie była organizatorem Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej na temat: „Aktualne trendy w wychowaniu zdrowotnym” Nasz Instytut reprezentowała dr Beata Fedyn oraz mgr Ilona Gembalczuk. Referaty przedstawione przez autorki zostały zakwalifikowane do druku w *Rocznikach Państwowego Zakładu Higieny*.

4. Wyróżnienie dla naszych absolwentów

Miło nam donieść, iż otrzymaliśmy pismo od mgra Daniela Siedłoka – Komendanta II turnusu Obozu Wypoczynkowego dla dzieci i młodzieży w Pleśnej nad Bałtykiem, organizowanego przez Urząd miasta Racibórz, ze słowami uznania dla grupy naszych absolwentów i studentów, którzy pełnili funkcje obozowych wychowawców.

W liście czytamy: „Janusz Klejny, Czesław Małek, Andrzej Kaptur, Agnieszka Klejny, Anna Kuchcińska dysponują bardzo dobrym przygotowaniem merytorycznym – metodycznym, które pozwala im na znakomite wywiązywanie się z powierzonych obowiązków. Ich praca została wysoko oceniona także przez współpracowników oraz uczestników obozu. Jako wieloletni kierownik obozu uważam, że w przyszłości osoby o podobnych kwalifikacjach będą stanowiły o dobrej jakości pracy placówek wypoczynkowych, w których znajdują oni zatrudnienie”.

Osobom wyróżnionym gratulujemy! A nas niewątpliwie cieszy tak pozytywna ocena kompetencji pedagogicznych byłych i obecnych studentów. Traktujemy ją jako potwierdzenie wysokiego poziomu kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Raciborzu w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej, socjalnej oraz wychowania fizycznego i zdrowotnego.

5. XX. Letnia Szkoła Młodych Pedagogów

Mgr Monika Cieślicka, mgr Magdalena Liszka i mgr Ewa Świerczek pilnie przygotowują się do udziału w ogólnopolskim prestiżowym spotkaniu młodych pracowników nauki organizowanym pod patronatem Ko-

mietu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk – w XX. Letniej Szkole Młodych Pedagogów. Tematem wiążącym będzie zagadnienie dotyczące głównych środowisk wychowawczych: „Rodzina i inne grupy społeczne jako środowiska wychowawcze”. Letnia Szkoła jest wyjątkową okazją do bezpośrednich kontaktów młodych adeptów, rozpoczynających swoją drogę naukową, z „mistrzami” z dziedziny pedagogiki. Umożliwia zatem uczestnikom przedstawienie, w formie referatów, swych przedsięwzięć badawczych. Jest także miejscem seminariów, dyskusji, rozmów oraz indywidualnych konsultacji z wybitnymi naukowcami. Istotną korzyścią udziału we wspomnianym spotkaniu jest również to, iż najwyższej ocenie referaty, zakwalifikowane do prezentacji, zostaną opublikowane w *Zeszytach Naukowym Forum Młodych Pedagogów przy Komitecie Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk*, zaś nagrodzone – znajdują się na łamach ogólnopolskiego periodyku, jakim jest *Rocznik Pedagogiczny*.

6. Wkrótce promocja naszej książki!

Praca zbiorowa pt. *Współczesne konteksty dzieciństwa* pod redakcją naukową prof. dr hab. Gabrieli Kapicy, opracowana w naszym Instytucie, znajduje się już w końcowej fazie przygotowań do wydania po zrecenzowaniu jej przez Panią Profesor dr hab. Janinę Parafiniuk – Sowińską z Wyższej Szkoły Humanistycznej TWP w Szczecinie oraz po dokonaniu korekty przez autorów artykułów została oddana do druku. O ukazaniu się dzieła poinformujemy w kolejnym numerze „Eunomii”.

7. Pięknie nasza baza lokalowa

Przez okres wakacji dokonano remontu wielu miejsc, w których zajęcia odbywają także studenci naszego Instytutu.

Gruntownie zmodernizowana została sala 227 na I piętrze, w której mieści się pracownia edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Wymieniono okna, usunięto stare, niefunkcjonalne meble, odświeżono ściany, podłogę pokryto nową wykładziną.

Na zainstalowanie czekają jedynie urządzenia multimedialne, w tym najnowocześniejsza tablica interaktywna StarBoard Hitachi połączona z Internetem i multimediami.

Rekrutacja 2006

Zestawienie na dzień 25.08.2006 r. Ilość podań (pedagogika + matematyka) – 613; w tym 441 na studia stacjonarne i 172 na studia niestacjonarne.

Przyjętych:

- pedagogika resocjalizacyjna
 - studia stacjonarne – 123
 - studia niestacjonarne – 121
- pedagogika socjalna
 - studia stacjonarne – 66
 - studia niestacjonarne – 20
- KW i WP z j. ang.
 - studia stacjonarne – 60
 - studia niestacjonarne – 18 (w tym dwie osoby przyjęte w 2005 r.)
- KW i WP z j. niem.
 - studia stacjonarne – 12
 - studia niestacjonarne – 3
- matematyka
 - studia stacjonarne – 40
 - studia niestacjonarne – 7

Rozwój seniorów wyzwaniem dla pedagogiki socjalnej

Beata Fedyn

Najnowsze prognozy demograficzne wskazują na to, iż wkroczyliśmy w stulecie starości. Kluczowym zjawiskiem jest tu symboliczna zmiana, która nastąpiła na wykresach demograficznych – wśród mieszkańców Ziemi więcej jest osób w wieku powyżej 60 lat niż dzieci poniżej 6 roku życia. W wielu krajach, zarówno rozwiniętych, jak i rozwijających się, nasiliło się zjawisko starzenia się społeczeństwa. Według wskaźnika przyjętego przez demografów Światowej Organizacji Zdrowia na zjawisko starzenie się społeczeństwa wskazuje odsetek ludzi w wieku 65 lat i więcej w stosunku do ogółu ludności. Jeżeli wspomniany odsetek wynosi 7% mówimy o starości demograficznej, natomiast przy wskaźniku 10% o zaawansowanej starości demograficznej ⁽¹⁾.

Nasze społeczeństwo również dotknęły wspomniane zmiany. Polska w roku 1968 osiągnęła próg starości demograficznej i już w 1990 – stan zaawansowanej starości demograficznej ⁽²⁾. Przewiduje się, że proces starzenia się społeczeństwa polskiego będzie się pogłębiać i nasili się znacznie w drugiej połowie XXI wieku. W 2003 roku odnotowano 16,9% ludzi w wieku 60 lat i więcej, natomiast w 2050 roku wskaźnik ten może osiągnąć 35,8% ⁽³⁾.

Główne przyczyny tego zjawiska to wydłużenie się życia ludzkiego i malejący przyrost naturalny. W XX wieku statystyczna długość życia Polaka wzrosła o około 48% ⁽⁴⁾, ale od 1999 roku obserwujemy ujemny przyrost naturalny i prawdopodobnie sytuacja ta nie ulegnie tak szybko zmianie ponieważ co piąta Polka w wieku 20–34 lata deklaruje, że nie chce mieć dzieci ⁽⁵⁾.

Zjawisko starości demograficznej przyczyniło się do powstania „nowej klasy społecznej” – ludzi czasu wolnego. Wydaje się, że ten nadmiar czasu wolnego,

oprócz innych trudności związanych z przejściem na emeryturę, jest głównym problemem wielu seniorów. Okazuje się, że zasadniczym obszarem aktywności osób starszych jest rodzina, kościół i telewizja ⁽⁶⁾. Mamy więc do czynienia z marginalizacją ludzi starszych, a także z funkcjonowaniem w społeczeństwie wielu stereotypów na temat starości. Dla wielu osób ten okres życia to uciążliwość, niepełnosprawność, choroby. Zwłaszcza, że przygotowanie do starości przebiega w dalszym ciągu nieświadomie. Ludzie, przede wszystkim młodzi, nie chcą myśleć o starzeniu się i nie akceptują zalet tej fazy życia. Obserwujemy także wrogie postawy wobec osób starszych, obojętność, brak zrozumienia i akceptacji ich potrzeb. A przecież żaden inny wiek nie zmusza człowieka do sprostania tylu radykalnym zmianom – zaprzestanie lub utrata pracy i związanej z nią pozycji społecznej, zmiana wysokości dochodów, często wymuszająca zmianę nawyków i poziomu życia, słabsze zdrowie, zawężanie się kręgu znajomych i przyjaciół, utrata współmałżonka ⁽⁷⁾. Z drugiej strony mamy do czynienia z „nowymi starymi ludźmi” ⁽⁸⁾, samodzielnymi, potrafiącymi dbać o swoje zdrowie, świadomymi swoich potrzeb i potrafiącymi czerpać z zalet życia na emeryturze. Mają oni wyższe wymagania wobec życia, a tym samym wobec służb i instytucji opiekuńczych, chcą korzystać z dobrodziejstw czasu wolnego. Osoby starsze mogą być zatem inspirującymi siłami społecznymi, które nie tylko potrzebują opieki, biorą, ale i same mogą wiele ofiarować, wspierać innych, działać w swoich środowiskach i różnych instytucjach. Trzeba je tylko wzmocnić do tej roli, odkryć, stworzyć warunki do aktywności,

Wspólne spotkanie mieszkańców i pracowników D.P.S →
im. Św. Notburgi oraz D.P.S Złota Jesień w Raciborzu.

a czasami nauczyć bycia aktywnym⁽⁹⁾. Dlatego możemy stwierdzić, że wzrastająca liczba seniorów nie stanowi tylko problemu ekonomicznego i zdrowotnego, ale jest również wyzwaniem dla pedagoga. Wychodząc tutaj z założenia, że pedagogika nie jest tylko nauką o procesie wychowania dzieci, lecz nauką o wychowaniu człowieka we wszystkich etapach jego życia, możemy stwierdzić, że wychowanie do starości i wspomaganie człowieka starszego mieści się także w kręgu zainteresowań pedagogiki. Możemy nawet mówić o nowej subdyscyplinie, która pojawiła się na pograniczu gerontologii i pedagogiki, a mianowicie o geragogice⁽¹⁰⁾ i o nowej specjalności zawodowej pedagoga – o geragogu, gerontogogu, wychowawcy ludzi starszych, doradcy geragogicznym, animatorze i kreatorze czasu wolnego.

Starzenie się społeczeństwa jest poważnym argumentem uzasadniającym działania zmierzające do przygotowania kadry do pracy z ludźmi w wieku emerytalnym. Biorąc pod uwagę to założenie PWSZ w Raciborzu utworzyła, w ramach kierunku pedagogika,

nową specjalność – pedagogikę socjalną. Absolwent tej specjalności nabywa praktyczne kwalifikacje pedagogiczne w zakresie wychowania, kształcenia i opieki nad człowiekiem starszym oraz zdobywa interdyscyplinarną wiedzę gerontologiczną. Treści studiów, które bazują na podstawach ogólnopedagogicznych, ujęto w następujące bloki: gerontologia – gerontopedagogika – psychologia – terapia – medycyna – wychowanie fizyczne, rekreacja, rehabilitacja – prawo – zarządzanie – ekonomia. Taki dobór treści umożliwi absolwentom opanowanie umiejętności niezbędnych do diagnozowania, zaspokajania oraz kreowania potrzeb człowieka starszego, w tym wolnoczasowych, związanych z rekreacją, rewitalizacją, aktywnością kulturalno-edukacyjną. Ważną umiejętnością jest również budzenie i rozwijanie zainteresowań działalnością hobbystyczną, towarzyską i ludyczną. Istotnym aspektem przygotowania zawodowego jest również ukształtowanie kompetencji niezbędnych do diagnozowania sytuacji życiowej podopiecznych oraz wspomaganie ich

Festyn z udziałem mieszkańców i pracowników DPS im. Św. Notburgi w Raciborzu. ↑

w sytuacjach trudnych. Studia są również podstawą do zdobycia rzetelnego przygotowania niezbędnego do propagowania stylu życia zmierzającego do zwiększenia samodzielności i aktywności ruchowej starszej osoby. Absolwent uzyskuje zatem podstawowe kompetencje w zakresie wychowania fizycznego i zdrowotnego zorientowanego na człowieka w wieku podeszłym. Ważnym składnikiem przygotowania zawodowego jest również wiedza ekonomiczna i menedżerska niezbędna w organizacji i zarządzaniu placówkami działającymi na rzecz seniorów. Realizacja treści programowych jest także

czynnikiem kształtującym postawy szacunku, tolerancji i zrozumienia dla problemów starszych osób. Absolwent jest więc przygotowany do pracy w stacjonarnych i dziennych domach pomocy społecznej, klubach seniora, w placówkach kulturalno-oświatowych realizujących zajęcia dla seniorów, uniwersytetach trzeciego wieku, może podjąć zadania opiekuna środowiskowego wspomagającego osobę starszą w środowisku domowym, a także prowadzić działalność wychowawczą wobec dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w ramach realizacji szeroko pojętego wychowania do starości.

¹⁾ Granicę starości demograficznej ustala się również w odniesieniu do 60 r. ż. Polski demograf Edward Rosset przyjął, że wskaźnik 12% wskazuje na próg starości demograficznej, natomiast 15% to zaawansowana starość demograficzna.

²⁾ Z. Szarota, *Gerontologia społeczna i oświatowa*. Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2004, s. 30.

³⁾ *Mały Rocznik Statystyczny Polski*. Warszawa 2004, s. 111–112.

⁴⁾ W 1931r. przeciętnie Polka żyła 51 lat, Polak – 48 lat, natomiast w 1996 r. odpowiednio 79 lat i 68 lat. (za A. Zych, *Człowiek wobec starości. Szkice z gerontologii społecznej*. Wyd. Śląsk, Katowice 1999.

⁵⁾ Według GUS, ankieta rodzinna przeprowadzona przy spisie ludności w 2002 roku.

⁶⁾ B. Synak (red.), *Polska starość*. Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2002.

⁷⁾ J. A. Pielkova, *Nowa postawa wobec osób starszych w rodzinie*. (W:) Brągiel J., Sikora P. (red.), *Praca socjalna – wielość perspektyw*. Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2004, s. 21.

⁸⁾ Tamże O. Czerniawska, *Inspiracyjne funkcje gerontologii w kształceniu pracowników socjalnych*, s. 275–276.

⁹⁾ Tamże s. 273.

¹⁰⁾ Inne określenia to pedagogika starości, gerontogogika, andragogika wieku podeszłego, geragogia, gerontologia wychowawcza, gerontopedagogika.

Więści z Instytutu Kultury Fizycznej i Sztuki

1. **Mariusz Pruder**, student kierunku Wychowanie Fizyczne, wraz z **Mariuszem Voglem** (Opole) zajęli pierwsze miejsce na Akademickich Mistrzostwach Polski w siatkówce plażowej, które odbyły się w Gdyni w dniach 31.07-2.08 br., zdobywając tytuł Akademickiego Mistrza Polski.

2. Nasz student był też uczestnikiem Word Tour w Starych Jabłonkach w dniach 10-13.08.2006 roku, a także startował w Mistrzostwach Świata do lat 21 w Mysłowicach zdobywając 5-8 miejsce. Mistrzowie Świata (Brazylia) ocenili go jako najlepszego zawodnika turnieju.

3. Również w dniach 09-12.08 2006 roku odbył się finał Mistrzostw Polski w Niechorzu, gdzie Mariusz Pruder wraz ze swoim partnerem zajęli 9-12 miejsce. W zawodach tych startowały najlepsze pary z Polski.

4. W dniu 07.09 br. na obiektach COS w Szczyrku AZS Rafako Racibórz zagrał mecz sparingowy ze studentami z Ryerson University Ontario Kanada, przegrywając nieznacznie.

5. Przy okazji zawodów na obiektach COS-u w Szczyrku dyrektor

Instytutu Kultury Fizycznej i Sztuki, dr hab. Prof. PWSZ Michał Szepelawy ustalił z kanadyjskim trenerem Markiem Porosem formy przyszłej współpracy między IKFiSz a Ryerson University Ontario. Chodzi głównie o możliwość wygłaszania na naszej Uczelni wykładów monograficznych przez znakomitych fachowców kanadyjskich. Sprawa wymaga dalszych uzgodnień, ale perspektywa współpracy jest bardzo obiecująca.

Więź obrazu – kolebką przyjaźni

1. Warsztaty sztuki w powiecie Märkischer (9-14.05.2006 r.)

Jubileusz pięciolecia współpracy pomiędzy powiatem raciborskim, a niemieckim powiatem Märkischer stał się okazją do zorganizowania w maju bieżącego roku Festiwalu Sztuki w miejscowości Lüdenscheid, a następnie na przełomie sierpnia i września pleneru malarsko-fotograficznego i warsztatów turystycznych na terenie powiatu raciborskiego, a także przygranicznych miejscowościach czeskich.

Warto podkreślić, że powiat Märkischer był pierwszym oficjalnym partnerem zagranicznym powiatu raciborskiego. W uroczystościach jubileuszowych wzięli również udział przedstawiciele walijskiego Hrabstwa Wrexham, wieloletniego partnera zagranicznego powiatu Märkischer, tworząc tym samym trójstronny układ partnerski wraz z powiatem raciborskim. Bogaty program obchodów jubileuszu w powiecie Märkischer obok spotkań oficjalnych i wielu atrakcji o charakterze poznawczym obejmował kilkudniowe tematyczne warsztaty twórcze. Uczestniczyła w nich młodzież z obu powiatów oraz osoby zajmujące się profesjonalnie wybranymi obszarami sztuki. Stronę polską reprezentowała grupa 40 przedstawicieli z różnych środowisk twórczych.

Obok warsztatów tańca, teatralnych, sztuki, muzyki klasycznej i rockowej, zorganizowane zostały warsztaty filmowe, w których wzięli udział studenci III roku Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie sztuk plastycznych: Agnieszka Marcinkowska, Michał Mazurek i Stefan Krybus. Realizacją tematu filmu, który dotyczył życia

młodego człowieka po obu stronach granicy, wymagała wcześniejszych ustaleń i przygotowań, stąd studenci uczestniczący w projekcie filmowym przygotowywali się już od marca, doskonaląc i poszerzając swoje umiejętności multimedialne pod fachowym okiem pani dr Justyny Szklarczyk-Lauer.

Warsztaty sztuki prowadzili: prof. Daniela Braun i Andreas Kroll oraz Ulrike von Häfen ze strony niemieckiej, stronę zaś raciborską reprezentowali: mgr Gabriela Habrom-Rokosz i Grzegorz Tomasiak (student I roku w/w kierunku) oraz mgr Agnieszka Chmielecka (nauczycielka z Młodzieżowego Domu Kultury w Raciborzu) i Barbara

Artykuł przedstawiający dokonania studentów PWSZ w ramach festiwalu sztuki w powiecie Märkischer ↓

Quelle: ALTENAER KREISBLATT, Freitag, 12.06.2006, Rubrik 'Altena', 3. Lokalseite oben

Jugendliche aus dem polnischen Fernreisekreis Racibor und Schülerinnen und Schüler des Burggymnasiums arbeiten im Medienzentrum in Altena an einem Film über das Leben von Jugendlichen in Deutschland und Polen. • Foto: Hühne

Film über das Jugendleben in Deutschland und Polen

Filmwerkstatt im Medienzentrum im alten Krankenhaus: Deutsche und polnische Jugendliche drehen gemeinsam Film zum Thema „Jugendleben“

ALTENA • „Deutsch-polnische Filmwerkstatt“ heißt das Projekt, mit dem sich Woche mehrere Jugendliche im Medienzentrum des Kreis im alten Krankenhaus beschäftigen. Anlässlich des fünfzigsten Jubiläums zwischen dem Märkischen Kreis und dem polnischen Kreis Racibor werden diesen Tagen unter dem Titel „Deutsch-Polnische Tage“ mehrere Workshops und Arbeitsgruppen in Lüdenscheid und Altena statt. Zu diesem Anlass ist eine Gruppe von 42 polnischen Schülern, Studenten und Erwachsenen für eine Woche in Lüdenscheid zu Gast. Von dort aus erkunden die Gäste bis morgen jeden Tag die nähere Umgebung und arbeiten nachmittags in den verschiedenen Workshops. Diese reichen von der Filmwerkstatt über Tanz- oder Theater-Projekte, einen Klassik- beziehungsweise Rock-Workshop, über ein Kunstprojekt, bis hin zur Kochgruppe „Kulinarische Grenzgänge“. In der Filmwerkstatt des Medienzentrums, die in Zusammenarbeit mit dem Burggymnasium (BG) stattfindet, soll in den kommenden Tagen ein Film entstehen, der deutsche und polnische Jugendliche vorstellt und die Kultur des jeweils anderen Landes näher bringen soll. Leitthema des Ganzen ist das Jugendleben in Deutschland und Polen.“ Als Verantwortliche für diesen Workshop hatten die drei an diesem Workshop teilnehmenden polnischen Studenten, sowie die acht teilnehmenden BGler in den letzten Wochen schon je einen kurzen Film vorbereitet, der typische Szenen des Alltags darstellt. „Ziel der nächsten Tage ist es, die beiden Filme so zu verknüpfen und verbinden, dass ein Ganzes entsteht“, so Projektleiter Norbert Standke. Medienbeauftragter des Kreises. Als Berater der Leiter des Medienzentrums Willy Brank die Jugendlichen. Um während des Projektes besser verstehen zu können, haben sich Anette und Emilia (beide Schülerinnen des BG) bereit als Dolmetscherinnen für ein besseres Kommunikationsniveau zu sorgen. Die Ergebnisse der jeweiligen Workshops und Projekte werden am Samstag bei der edsparty in den Betriebsräumen der MVG in Lüdenscheid am Wehberg präsentiert. Beginn der Veranstaltung ist um 18 Uhr. • ch

Kasza (artysta- malarz z Tworkowa). Warsztaty te miały charakter odmienny od pozostałych, będąc rodzajem symbolu pod hasłem: **„Most pojednania”**. W efekcie wspólnych działań powstała instalacja, do realizacji której wykorzystano głównie, przywiezione z terenu powiatów partnerskich, naturalne materiały, takie jak: ziemia, ziarna zbóż, kamienie, węgiel, drewno. Trzon instalacji stanowi zespół obiektów wykonanych z drutu, charakterystycznego materiału będącego podstawą produkcji w powiecie Märkischer. Całość symbolicznego w swym wyrazie dzieła o niezwykle delikatnej konstrukcji składa się z pięciu podwójnych obiektów. Każda ze stron miała do dyspozycji po dwa elementy konstrukcji do indywidualnego rozwiązania powierzchni płaszczyzn, w nawiązaniu do charakterystyki obu powiatów pod względem historycznym, gospodarczym i kulturowym. Znajdujący się w centrum piąty podwójny obiekt ukazuje przeszłość i przyszłość partnerstwa polsko-niemieckiego, jest zarazem myślą przewodnią uczestników warsztatów artystycznych.

Zwieńczeniem owego wspólnego dzieła było złożenie podpisów przez wszystkich uczestników warsztatów sztuki pod grafiką autorstwa Andreas'a Krolla, prowadzącego warsztaty, obrazującą stworzoną wspólnie instalację. Grafika wykonana w kilku kopiach po podpisaniu przekazana została oficjalnie starostom obu powiatów podczas uroczystego finału, wieńczącego warsztaty w Lüdenscheid. Pamiątkową grafikę otrzymał również Jego Magnificencja Rektor PWSZ w Raciborzu prof. zw. dr hab. Joachim Raczek.

Imprezą towarzyszącą obchodom 5- lecia współpracy była wystawa grafik dyplomowych absolwentów PWSZ w Raciborzu kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie sztuk plastycznych, która miała miejsce w siedzibie Starostwa Powiatowego Märkischer w Lüdenscheid.

2. Plener fotograficzny w powiecie raciborskim (31.08–2.09.2006r.)

Przełom sierpnia i września 2006 roku był czasem odkrywania siebie w swojej pasji na nowo. Umożliwiły to trzydniowe konfrontacje artystyczne w ramach obchodów 5-lecia partnerstwa pomiędzy powiatami: raciborskim i Märkischer – wspomina Adam Rokosz, jeden z uczestników pleneru fotograficznego.

Akcja przedsięwzięcia pod wspólnym mottem: **„Punkt widzenia”** miała miejsce na terenie powiatu raciborskiego oraz ważnych dla projektu przygranicznych terenach po stronie czeskiej. W imprezie uczestniczyli artyści-fotograficy, ale i pasjonaci rzemiosła, zawodowi podróżnicy i turyści-miłośnicy przyrody, jak również malarze. Grupę fotograficzną reprezentowali goście: Sabrina Groke, Willi Prösser, Klaus Storch, Adam Rokosz oraz ze strony polskiej: Gabriela Habrom-Rokosz (prowadząca warsztaty fotograficzne) z trojgiem studentów PWSZ, członków Fotograficznego Koła Naukowego „Foton”: Anną Burek, Aleksandrą Drużbicką, Kamilem Materzokiem.

Międzynarodowa grupa fotograficzna przed gmachem raciborskiej uczelni ↓

← Uczestnicy międzynarodowych warsztatów sztuki „**Most pojednania**” w trakcie realizacji wspólnego projektu

Refleksje z foto-pleneru „Punkt widzenia” ↓

Dla Anny Burek, studentki Edukacji Artystycznej raciborskiej PWSZ, plener był bardzo ciekawym i nowym doświadczeniem. „Dzięki niemu miałam przyjemność pracować ze wspaniałymi ludźmi, zasięgać rad, wiele mnie nauczył. Fakt, iż pracowaliśmy z profesjonalistami sprawił, że tworzone zdjęcia były przemyślane. Mimo dni niepogody, panował twórczy i pogodny nastrój. Może właśnie dzięki niemu doczekaliśmy się słońca. Jestem wdzięczna za umożliwienie mi wzięcia udziału w tej cudownej, zbliżającej ludzi przez fotografię i wspólne zainteresowania imprezie”.

– Konfrontacja narodowości, pasji oraz osobistego punktu widzenia dowiodła, że nie każdy z nas musi urodzić się wybitnym podróżnikiem, fotografikiem, czy malarzem. Każdy został powołany do – wyrażanego w swoich działaniach – autentyzmu względem siebie oraz drugiego człowieka. Tegoroczne warsztaty pokazały, iż pasja nie jest kwestią czegoś niemożliwego, niedostępnego, a jedynie odpowiednim podejściem do samego siebie. To właśnie spontaniczność działań, rodzących się we wnętrzu człowieka, pozwala uwierzyć w słuszność chwilowych bezsilności, które czasem odczuwamy, znajdując po chwili ukojenie w przykładzie obcej nieraz osoby stojącej obok – stwierdza Adam Rokosz.

Wspaniała atmosfera panująca w zespole fotografików i bogactwo oglądanych tematów, będących niezgłębionym źródłem inspiracji twórczych, prowadziły do ciągłego magazynowania materiału wewnętrznych doznań, które nieustannie wpływały na kształt osobistego recypowania widzianych miejsc, przemierzanych szlaków. Szczerłość, otwartość oraz współpraca pozbawiona wzajemnych uprzedzeń prowadzi do spontanicznych refleksji, o czym świadczy poniższa refleksja:

– Kierując się wrażliwością, pasją oraz szczerym uczuciem w związku z tym, co obserwujemy – co się ostatecznie skupia na problemie znalezienia materiału do zobrazowania własnych emocji – usilne szukanie nowych pomysłów nie wydaje się być konieczne – Adam Rokosz.

Imprezy na miarę międzynarodowej współpracy z trudem mają szansę powodzenia bez solidnego patronatu. Sukces tegorocznego pleneru możliwy był dzięki ideowemu oraz materialnemu wsparciu Starostwa Powiatowego w Raciborzu. Na rok 2007 planowana jest, z zaproszenia gości, rewizyta Polaków w Niemczech będąca kontynuacją niedawno zawartej przyjaźni.

Gabriela Habrom-Rokosz

Nowości wydawnicze

W trzecim numerze „Eunomii” prezentujemy, jak zwykle dzięki uprzejmości pracowników Biblioteki PWSZ pod kierunkiem Pani mgr Zenony Mrozek, kolejną listę nowości bibliotecznych, tym razem z dziedziny historii.

Redakcja

1. Gloger Z. (1991) Geografia historyczna ziem dawnej Polski. Warszawa: Wiedza Powszechna.
2. Bylina S. (red.) (2000) Kościół, kultura, społeczeństwo. Studia z dziejów średniowiecza i czasów nowożytnych. Warszawa: Wyd. Naukowe Semper.
3. Kieniewicz S. (2002) Historia Polski 1795–1918. Warszawa: Wyd. Naukowe PWN.
4. Kizwalter T. (1999) O nowoczesności narodu. Przypadek Polski. Warszawa: Wyd. Naukowe Semper.
5. Kokowski A. (2005) Starożytna Polska. Od trzeciego stulecia przed narodzeniem Chrystusa do schyłku starożytności. Warszawa: Wyd. TRIO.
6. Barański M.K. (2005) Dynastia Piastów w Polsce. Warszawa: Wyd. Naukowe PWN.
7. Trąba M., Bielski L. (2005) Poczet królów i książąt polskich. Bielsko-Biała: Wyd. Park.
8. Wierzbienca W. (2005) Polska – Europa – Świat XX wieku. Studia i szkice ofiarowane Profesorowi Włodzimierzowi Bonusiakowi w czterdziestolecie Jego pracy twórczej. Rzeszów: Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego.
9. Brzeziński A.M. (2003) Czechosłowacja w stosunkach międzynarodowych w pierwszej połowie XX wieku. Warszawa: Wyd. Naukowe Semper.
10. Cziomer E. (2006) Historia Niemiec współczesnych 1945–2005. Warszawa: Wyd. Neriton.
11. Brogan H. (2004) Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
12. Black J. (1997) Europa XVIII wieku 1780–1789. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
13. Baszkiewicz J. (2004) Historia Francji. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
14. Bogucka M. (2005) Gorsza pleć. Kobieta w dziejach Europy od antyku po wiek XXI. Warszawa: Wyd. TRIO.
15. Wyczański A. (2003) Wschód i zachód Europy w początkach doby nowożytnej. Warszawa: Wyd. Naukowe Semper.
16. Michałek K. (2004) Amerykańskie stulecie. Historia Stanów Zjednoczonych Ameryki 1900–2001. Warszawa: Wyd. Mada.
17. Mączak A. (2002) Rządzący i rządzeni. Władza i społeczeństwo w Europie wczesnonowożytnej. Warszawa: Wyd. Naukowe Semper.
18. Pipes R. (1994) Rewolucja Rosyjska. Warszawa: Wyd. Naukowe PWN.
19. Czubiński A., Okulewicz P., Schrama T. (2002) Problemy narodowościowe Europy Środkowo-Wschodniej w XIX i XX wieku. Poznań: Wyd. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza.
20. Roszkowski W. (2005) Półwiecze. Historia polityczna świata po 1945 roku. Warszawa: Wyd. Naukowe PWN.
21. Kłaczewski W. (2002) Jerzy Sebastian Lubomirski. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
22. Serczyk W.A. (2004) Iwan IV Groźny. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
23. Cynarski S. (2004) Zygmunt August. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
24. Łoziński W. (2005) Prawem i lewem. Obyczaje na Czerwonej Rusi w pierwszej połowie XVII wieku. Warszawa: Wyd. ISKRY.
25. Zajączkowski A. (1993) Szlachta Polska. Warszawa: Wyd. Naukowe Semper.
26. Kizwalter T. (2003) Historia Powszechna wiek XIX. Warszawa: Wydawnictwo TRIO.
27. Bogucka M. (2004) Bona Sforza. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
28. Markus R.A. (2003) Grzegorz Wielki. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy.
29. Kobierzycki S. (2005) Historia Władysława, królewicza polskiego i szwedzkiego. Wrocław: Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego.
30. Kamenec I. (2001) Tragedia polityka, księdza i człowieka (Józef Tiso 1887–1947). Warszawa: Wyd. Neriton.

Andrzej Krzeczunowicz

Wprowadzenie do praktyki dyplomatycznej

Wydawnictwo Edukator
Częstochowa 2005

Treść książki jest rozszerzoną i usystematyzowaną wersją wykładów, które ambasador Andrzej Krzeczunowicz wygłosił jako visiting professor w Polsce w latach 2002–2005. Jej zakres tematyczny obejmuje różne aspekty stosunków międzynarodowych, w szczególności rolę i charakterystykę stosunków dyplomatycznych oraz funkcję i organizację Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Książka ta stanowi interesującą i przydatną lekturę dla studentów różnych kierunków z zakresu nauk społecznych – nie tylko tych zainteresowanych socjologią stosunków międzynarodowych.

Zgodnie z deklaracją autora, szkic ten nie pretenduje do głębszej analizy różnych aspektów prawa międzynarodowego. Nie ma też ambicji podręcznikowych, spełnia natomiast funkcję pomocniczą przy studiowaniu zagadnień z zakresu dyplomacji, stosunków konsularnych, prawa międzynarodowego, organizacji międzynarodowych i pokrewnych.

Książka odnosi się również do licznych doświadczeń Andrzeja Krzeczunowicza, które zdobywał podczas swojej bogatej kariery międzynarodowej. Po uzyskaniu w 1952 roku tytułu magistra historii na Uniwersytecie St. Andrews w Szkocji i odbyciu studiów politycznych w Strasbourgu (1953–1954), został współpracownikiem Radia Wolna Europa (kolejno: redaktor, kierownik dziennika, wicedyrektor rozgłośni).

W 1989 objął funkcję dyrektora Biblioteki Polskiej i Muzeum im. Adama Mickiewicza w Paryżu, natomiast w latach 1992–1997 był m.in. Ambasadorem RP przy NATO i UZE oraz w Belgii i w Luksemburgu. W tym czasie był również członkiem rządowego zespołu negocyjacyjnego w sprawie wejścia Polski do NATO.

Książka wskazuje czytelnikowi podstawowe obszary w zakresie i z pogranicza dyplomacji (a więc interdyscy-

plinarnej dziedziny) i pozwala mu zapoznać się ze stroną praktyczną dyplomacji, m.in. z tajnikami protokołu dyplomatycznego, formami korespondencji dyplomatycznej, technikami negocjacji, problematyką konsularną, sztuką promocji kulturalnej i handlowej.

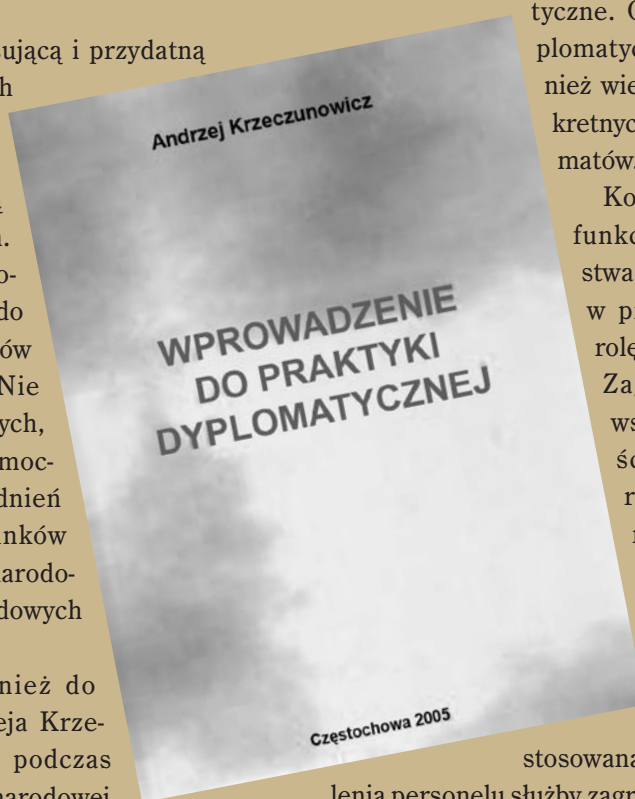
Wprowadzenie do praktyki dyplomatycznej składa się z dwunastu części.

Pierwsza z nich dotyczy roli stosunków dyplomatycznych. Autor dokonuje tutaj wielu odniesień historycznych, sięgając nawet do czasów starożytnych i średniowiecza. Analiza koncentruje się na Regulaminie Wiedeńskim z 1815 roku oraz Konwencji Wiedeńskiej o Stosunkach Dyplomatycznych z 1961 roku. Ale autor nie ogranicza się jedynie do przytoczenia i omówienia głównych dokumentów regulujących życie dyplomatyczne. Obok opisu ceremoniału dyplomatycznego, można znaleźć również wiele praktycznych opisów konkretnych sytuacji i zachowań dyplomatów.

Kolejna część charakteryzuje funkcję i organizację Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Autor w przystępny sposób nakreślił rolę i znaczenie Ministra Spraw Zagranicznych, jego urzędu, współpracowników. W tej części pracy autor zanalizował również czteroletni system rotacji personelu dyplomatycznego stosowany przez Polskę i porównuje go z innymi standardami. Ciekawie na tym tle prezentuje się przykład belgijski, gdzie

stosowana jest zasada ścisłego rozdzielania personelu służby zagranicznej na grupę stale pracującą w kraju i drugą – zawsze pracującą za granicą. Znowu, jak poprzednio, owocem praktyki dyplomatycznej autora jest wiele przykładów obrazujących omawiane treści.

W trzeciej części pracy ambasador Andrzej Krzeczunowicz zajmuje się placówką dyplomatyczną – jej strukturą i zadaniami. Ponownie odwołuje się do Konwencji Wiedeńskiej o Stosunkach Dyplomatycznych i analizuje poszczególne jej zapisy w odwołaniu do własnych doświadczeń dyplomatycznych. Szczególnie interesującym fragmentem tej części książki jest omówienie bezpieczeństwa placówki – zarówno tego fizycznego, pracowników i budynków, jak i bezpieczeństwa środków łączności.

Następnie autor poddał analizie zespół zasad postępowania i zachowania się, obowiązujący w stosunkach międzynarodowych – również w stosunkach dyplomatycznych. Omówiona została zasada precedencji – zarówno ta ustalająca porządek występowania szefów misji dyplomatycznych, jak i wewnątrz misji, zasady prowadzenia korespondencji dyplomatycznej, flagowania budynków, organizowania uroczystości państwowych i wiele innych.

Piąta część w sposób bezpośredni odnosi się do prawa międzynarodowego i dotyczy dyplomatycznych immunitetów i przywilejów. Przywileje dyplomatów są uświęcone długą tradycją (a nawet owiane legendą). Podobnie jak ceremonia dyplomatyczna mogą się wydawać anachroniczne, jednak ich geneza i racja bytu są usprawiedliwione podobnymi argumentami, jakimi „bronią” się immunitety parlamentarzystów. Osoby sprawujące pewne funkcje publiczne muszą być wolne od wszelkiego rodzaju zewnętrznych nacisków (fizycznych, moralnych, prawnych). Abstrahując od problemu złych praktyk, które prowadzą do patologizowania zdrowych zasad immunitetu – w przypadku immunitetów dyplomatycznych należy zwrócić uwagę na fakt, iż w stosunkach międzynarodowych jest rzeczą szczególnie ważną, aby zasada ta była przestrzegana w warunkach kryzysowych, kiedy to możliwość normalnego funkcjonowania dyplomaty może mieć kluczowe znaczenie dla rozładowania napięć międzynarodowych.

Odrębna część pracy poświęcona jest urzędowi konsularnym. Autor obszernie definiuje funkcje konsularne, przywileje i immunitety konsularne. Słabością tej części pracy jest fakt, iż autor zdecydował się jedynie na wymienienie poszczególnych funkcji i przywilejów, nie opatrząc ich komentarzem, analizą, czy chociażby – znaną z innych fragmentów książki – egzemplifikacją.

Siódma część, nosząca tytuł „Prawo międzynarodowe a dyplomacja”, podejmuje bardzo aktualny problem relacji pomiędzy prawem państwowym – wewnętrznym, a prawem międzynarodowym. Autor wskazuje na przywiązanie do zasady suwerenności państwowej, jako głównego czynnika hamującego proces usprawnienia współistnienia dwóch systemów prawnych, które w wielu obszarach pozostają w ścisłych relacjach i oddziałują na siebie. Tytuł tej części pracy wskazuje na fakt, że autor postanowił również podjąć się określenia relacji pomiędzy dyplomacją a prawem międzynarodowym i, przy zastosowaniu pewnej generalizacji, można stwierdzić, iż synteza poglądów Andrzeja Krzeczunowicza zawiera się w stwierdzeniu, że: „Stanie na straży (...) standardów (prawa międzynarodowego – R.R.) jest jednym z zadań dyplomacji.” W dalszych częściach rozdziału autor odniósł

się do źródeł prawa międzynarodowego, podał liczne przykłady pochodzące z różnych systemów politycznych w zakresie sposobów ratyfikacji traktatów międzynarodowych. Interesującą częścią pracy jest również fragment traktujący o procedurze ekstradycji oraz procedurach azylowych stosowanych w różnych państwach.

Ósmy rozdział to odniesienie się do praktyk konferencji międzynarodowych. We współczesnej dyplomacji, w czasach rosnącej współzależności między państwami, coraz więcej rokowań ma charakter multilateralny i odbywa się w postaci konferencji międzynarodowych. Autor nie decyduje się rozstrzygnąć, czy organizowanie i odbywanie konferencji jest sztuką, czy nauką, za to czytelnik uzyskuje informacje na temat rodzajów konferencji, porządku obrad, struktury konferencji etc. W czasach nowożytnych mnożenie się kontaktów multilateralnych dało początek stylowi pracy, który można by nazwać dyplomacją konferencyjną.

Logika merytorycznej chronologiczności koncentruje uwagę autora w kolejnej części pracy na zagadnieniach organizacji międzynarodowych. Autor poświęca ten rozdział w całości Kartce Narodów Zjednoczonych i generalnie Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Natomiast kolejna część opracowania dotyczy roli organizacji pozarządowych (NGOs) w środowisku międzynarodowym. Od drugiej połowy XX wieku organizacje pozarządowe w znaczący sposób zmieniły polityczny krajobraz międzynarodowy, zdominowany do tego czasu niepodzielnie przez państwa. NGOs zdobyły sobie wysoki stopień wiarygodności w wyniku przejęcia roli pionierów postępu w wielu dziedzinach działalności, szczególnie aktualnych w naszych czasach, takich jak: promocja praw człowieka, ochrona środowiska naturalnego, pomoc humanitarna itp. Autor analizuje szeroki wachlarz sposobów i metod działania organizacji pozarządowych. Szczególną uwagę poświęca korzystaniu przez NGOs z globalnej sieci łączności, która była jednym z dominujących czynników konstytuujących dynamiczny rozwój tego sektora w drugiej połowie XX w. i od początku wieku XXI. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na ważną konstatację autora dotyczącą relacji pomiędzy działalnością dyplomatyczną a działalnością organizacji pozarządowych. „Rządy nie mają już takiego jak dawniej monopolu w dziedzinie polityki publicznej, polityka tajna zaś jest coraz trudniejsza do prowadzenia. (...) Nowa sytuacja zmusza dzisiaj rządy i dyplomatów do lepszego informowania opinii publicznej”. Ta rosnąca przejrzystość jest również zasługą działań organizacji pozarządowych. Dla biurokracji rządowej są one stałym i zbawiennym przypomnieniem, że źródłem legalizmu władzy jest społeczeństwo obywatelskie.

Z kolei autor podjął sprawę rewolucji medialnej i jej wpływu na dyplomację. „Minęły już czasy kiedy wykształcona i politycznie wyrobiona elita miała monopol formułowania polityki tak wewnętrznej jak zagranicznej. Dzisiaj elita musi w swych decyzjach uwzględniać nastroje wylęgające się na małym ekranie (...)” Tak więc autor zabiera w tym miejscu również głos w debacie na temat mediatyzacji polityki, w szczególności sposób eksponując – ze względu na swój zakres kompetencyjny – wpływ jaki wywarł i wywiera dynamiczny rozwój mediów na politykę, w szczególności na politykę zagraniczną oraz sposób jej prowadzenia.

Ostatnia część pracy to próba syntetycznego ujęcia historii dyplomacji polskiej.

W przystępny sposób autor wyjaśnia specyfikę ustrojową schyłku I Rzeczypospolitej, jej sytuację międzynarodową i wynikającą stąd specyfikę polskiej dyplomacji ówczesnych czasów.

Rafał Riedel

Biuro Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu

Od kilku miesięcy działa w naszej Uczelni nowa jednostka organizacyjna, której głównym celem jest skuteczne wspieranie studentów i absolwentów raciborskiej PWSZ w poruszaniu się na trudnym rynku pracy. Ciężar prowadzenia jakże potrzebnego Biura Karier wziął na siebie Instytut Studiów Społecznych, a szczególnie dwie ambitne i kompetentne pracownice naukowe tegoż Instytutu: Pani mgr inż. Sabina Krawiec oraz Pani mgr Joanna Dzieńdziora. Życzymy całej ekipie Biura Karier samych sukcesów w niezwykle szlachetnym działaniu dla dobra młodych ludzi kończących studia w naszej Uczelni.

(Redakcja)

*„Jeśli myślisz, że jesteś pokonany, to jesteś.
Jeśli myślisz, że się nie ośmielisz, to się nie ośmielisz.
Jeśli chciałbyś wygrać, lecz myślisz,
że nie możesz to niemal pewne, że przegrasz.
Życiowe bitwy nie zawsze wygrywają
ludzie silniejsi i szybsi, Lecz prędzej czy później
wygrywa ten, kto wierzy,
że może zwyciężyć”*

Garść informacji o Nas

Biuro Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu zostało powołane zarządzeniem Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu z dnia 20 stycznia 2006 r. nr 57/2006. Merytoryczny nadzór nad działalnością sprawuje Dyrektor Instytutu Studiów Społecznych dr hab. Profesor PWSZ Andrzej Kraher.

Koordinatorami Biura Karier są: mgr inż. Sabina Krawiec i mgr Joanna Dzieńdziora. Funkcję samodzielnego referenta administracyjnego sprawuje mgr Patrycja Węgrowa.

Biuro Karier zostało powołane w celu wspomaganie studentów w procesie wejścia na rynek pracy i w aktywnym na nim funkcjonowaniu.. Swoją działalnością obejmuje nie tylko studentów PWSZ, ale również absolwentów raciborskiej uczelni.

Skupiamy się na dwóch obszarach działalności: pierwszy obejmuje studentów, drugi natomiast pracodawców.

Oferta dla studentów

- Studentom PWSZ w biurze oraz na stronie www.biurokarier.pwsz.raciborz.edu.pl przedstawiane są

Sabina Krawiec – pracownik dydaktyczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu, koordynator Biura Karier PWSZ.

Członek Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego oraz Stowarzyszenia Doradców Szkolnych i Zawodowych Rzeczypospolitej Polskiej w Katowicach.

aktualne oferty pracy, praktyk oraz staży. Ponadto na powyższym serwisie internetowym można zapoznać się z sytuacją na rynku pracy oraz pobrać wzory dokumentów aplikacyjnych.

- Posiadamy aktualną bazę danych pracodawców z powiatów raciborskiego oraz rybnickiego
- Od października w cyklach miesięcznych organizowane będą szkolenia z zakresu tworzenia dokumentów aplikacyjnych oraz nowoczesnych metod rekrutacji i selekcji.
- Nawiązaliśmy współpracę z Firmą MODUS, która systematycznie i nieodpłatnie będzie dostarczała informatory („Kariera”) na temat planowania kariery zawodowej.

Oferta dla pracodawców

- Przewidujemy promocję firm na terenie Uczelni poprzez ich prezentacje połączone ze szkoleniami dla studentów, a także dystrybucję materiałów promocyjnych.
- Firmy będą mogły dodatkowo korzystać z bogatej oferty szkoleń specjalistycznych, prowadzonych przez pracowników Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu.

Plany na przyszłość

W najbliższym czasie zamierzamy wystąpić do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach o uzyskanie wpisu do rejestrów Instytucji Szkoleniowych oraz do Rejestru Agencji Zatrudnienia.

Oprac. mgr inż. Sabina Krawiec

Na starcie do mistrzostwa

Zdobycie przez raciborzanina, Artura Nogę, złotego medalu Mistrzostw Świata (juniorów) w lekkoatletyce, zorganizowanych w dalekim Pekinie, niech będzie impulsem dla całej naszej braci studenckiej. Stawianie sobie wymagań, pokonywanie przeszkód stojących na drodze realizacji pięknych marzeń, niezniechęcanie się biernością i konformizmem otoczenia – to cechy, które warto podpatrzyć w postawie skromnego, ale nadzwyczaj ambitnego mieszkańca naszego grodu.

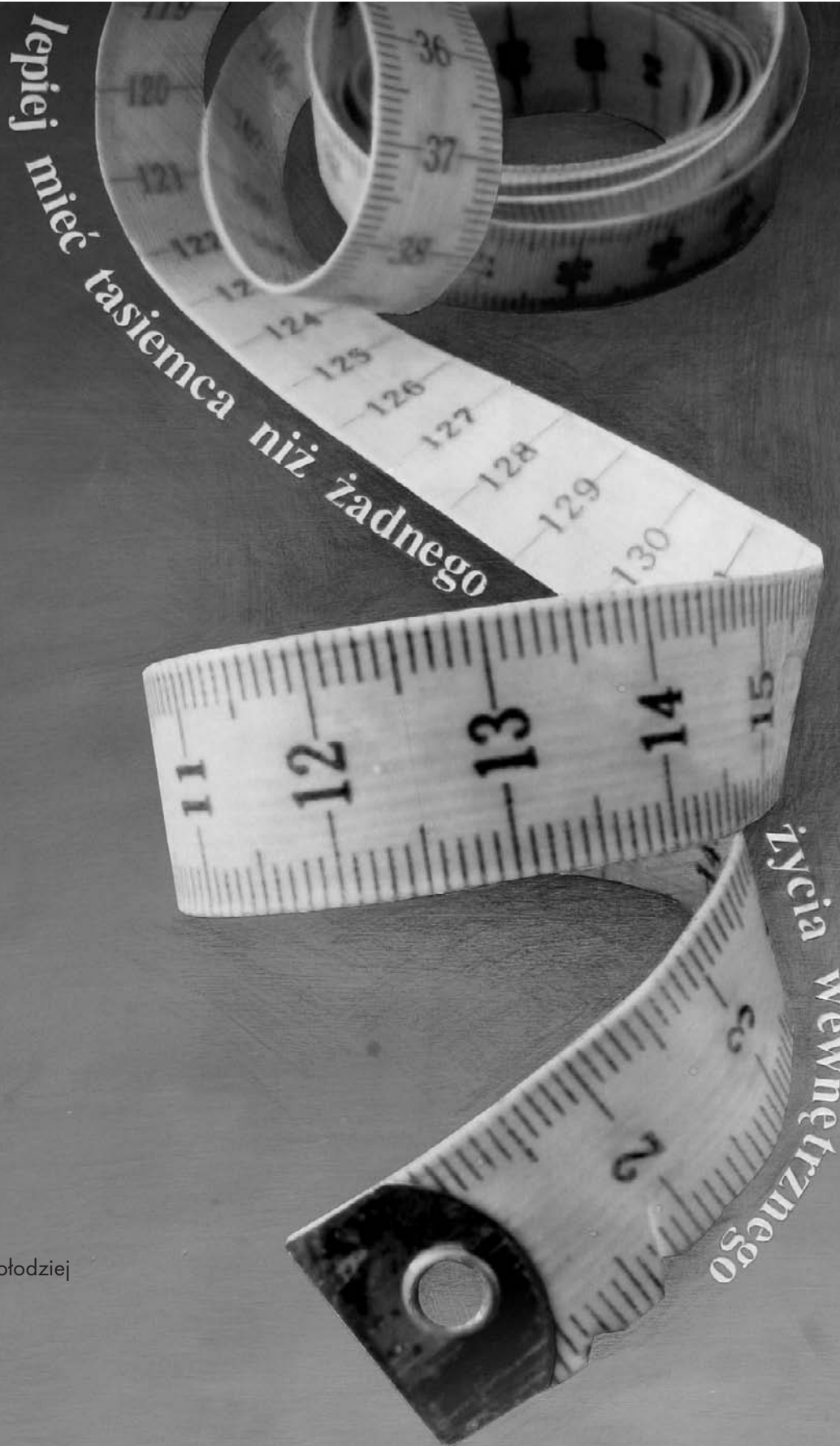
Oby zaczynający się rok akademicki 2006/2007 stał się okazją dla wszystkich członków wspólnoty uczelnianej do pokonywania kolejnych stopni wiodących do mistrzostwa intelektualnego, zawodowego, a przede wszystkim moralnego i duchowego.

Arturowi zaś, być może w przyszłości studentowi raciborskiej Uczelni, życzymy samych wspaniałych zwycięstw!

żarówka

niezależny dodatek studencki nr 5 (10) - październik 2006

Monika Kołodziej

NIE DA SIĘ TYLKO JEDNEJ RZECZY ZROBIĆ...

Część z Was może się dziwić, dlaczego taki tytuł artykułu. Zaraz wszystko zrozumiecie.

Kiedy rozpoczynaliśmy naszą działalność w Radzie Mieszkańców DS niewielu w nas wierzyło. Większość uważała, że to kolejna organizacja, która „sobie będzie”. A jednak RM od początku wzięła się ostro do pracy. Jeszcze w tamtym roku udało nam się zorganizować pokaz sztuk walki i tańca Capoeira. Można by rzec, że to ta akcja zmotywowała nas do dalszej, wyężonej pracy. Spotkała się ona bowiem z bardzo dużym zainteresowaniem zarówno Was samych, jak również władz naszej Uczelni. Na tymże pokazie swoją obecnością zaszczylicili nas Rektor, Prorektorzy oraz Dyrektor Instytutu Kultury Fizycznej i Sztuki.

Postanowiliśmy, że nie możemy zawieść waszych oczekiwań. Zorganizowaliśmy więc odwiedziny kolędowe w akademiku. I znowu wspaniały odbiór z waszej strony. Sami księża, którzy odwiedzili nas w naszych pokojach byli mile zaskoczeni tak ciepłym i, co ważne, licznym przyjęciem.

Tak więc znowu Wy daliście nam siły i chęć do dalszego działania. Po długich i mozolnych pracach udało się nam zorganizować i doprowadzić do szczęśliwego końca instalację Internetu w Domu Studenta. Tak więc po kolejnych staraniach RM mieszkańcy akademika uzyskali „okno na świat”.

Stwierdziliśmy również, na co Wy sami także zwracaliście uwagę, że istnieje potrzeba zorganizowania „jakichś” spotkań kulturalnych. Podążyliśmy za waszymi potrzebami i zorganizowaliśmy pokazy filmów w auli DS Dyskusyjny Klub Filmowy. Osobiście odbierałem od wielu z Was gratulacje i słowa uznania za taki pomysł i organizację tychże pokazów.

W czasie wszystkich akcji organizowanych przez RM zbieramy również środki na akcję „Złotówka dla kumpla”. Pieniądze, które uda nam się zebrać, zostaną przeznaczone na pomoc

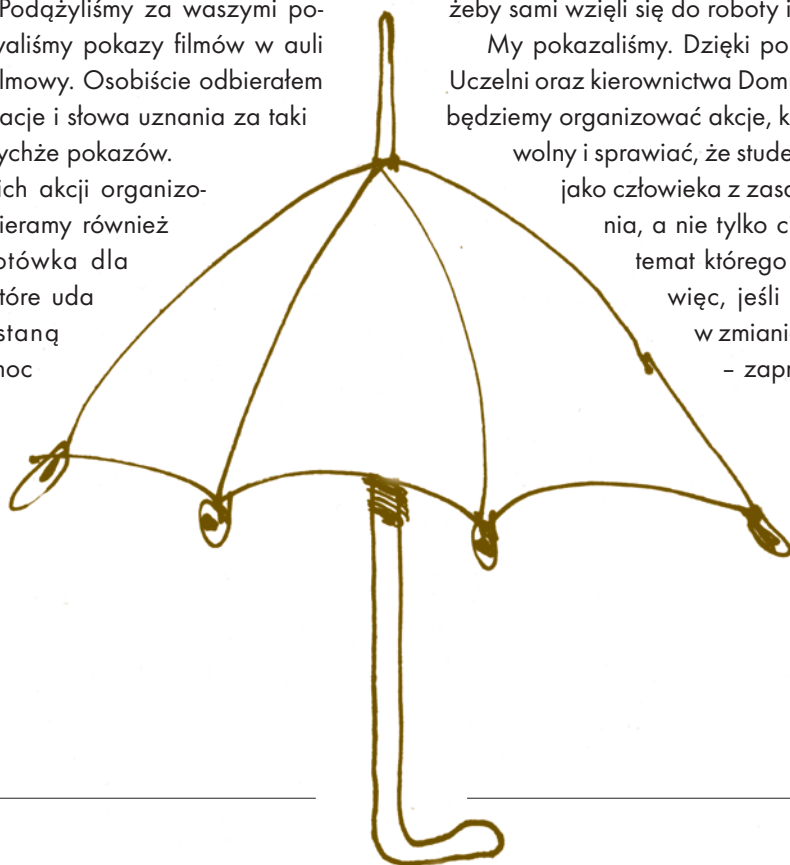
tym mieszkańcom DS, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej. Planujemy, aby w czerwcu, ostatnim miesiącu roku akademickiego, osoby te zwolnione były z opłaty za akademik. Ilość osób, którym będziemy w stanie pomóc, zależy głównie od Was, gdyż to tylko wasza otwartość i wrzucenie przysłowiowej złotówki umożliwi nam udzielenie wsparcia jak największej liczbie osób.

Jednak nie spoczywamy na laurach. Istnieje również plan zorganizowania spektakli teatralnych, wieczorków poetyckich oraz, co chyba będzie największym przedsięwzięciem, wyjazdu mieszkańców akademika do Teatru Rozrywki do Chorzowa. Ale wszystkie nasze działania są uzależnione od Was. Nie wiemy bowiem, czy bylibyście zainteresowani takimi akcjami. Nie bójcie się! Wypowiedzcie się osobiście lub „naskrobcie” swoją opinię i wrzuć ją do skrzynki korespondencji wewnętrznej w akademiku. Wasze głosy na pewno do nas dotrą.

I wracam teraz do początku mojego artykułu. Dlaczego taki tytuł? Bo, jak widać, stare ludowe przysłowie znowu się potwierdza: „Nie da się tylko jednej rzeczy zrobić – parasola w d... rozłożyć.” Pokazaliśmy, że można działać, można robić coś dla społeczności studenckiej. Zaprzeczyliśmy opiniom ludzi, którzy tylko narzekają, że nic się nie dzieje i twierdzą, że Samorząd, którego częścią również my jesteśmy, nic nie robi. Takim ludziom mówimy stanowcze NIE i proponujemy żeby sami wzięli się do roboty i pokazali na co ich stać.

My pokazaliśmy. Dzięki pomocy i życzliwości Władz Uczelni oraz kierownictwa Domu Studenta mogliśmy i dalej będziemy organizować akcje, które mają nam umilać czas wolny i sprawiać, że studenta zacznie się postrzegać jako człowieka z zasadami, chętnego do działania, a nie tylko ciągle „imprezującego”, na temat którego mówi się zawsze źle. Tak więc, jeśli chcielibyście nam pomóc w zmianie stereotypów o studentach – zapraszamy do współpracy.

BaSkEt

Dzień Dziecka w PWSZ

Dnia 2 i 5 czerwca 2006 roku studenci II roku Kształcenia Wczesnoszkolnego i Wychowania Przedszkolnego (grupa II) z okazji Dnia Dziecka wystawili przedstawienie pod tytułem: „Dzwonnik z Notre Dame”. Miało ono miejsce w auli Domu Studenta PWSZ.

Drugiego czerwca na przedstawieniu obecne były dzieci z klas pierwszych i drugich Sportowej Szkoły Podstawowej nr 15 oraz Szkoły Podstawowej nr 11. w Raciborzu. Studenci gościli również dr L. Wollman. Natomiast dnia piątego czerwca swoją obecnością zaszczyliły studentów dzieci z Przedszkola nr 13 w Raciborzu, studenci pierwszego i drugiego (grupa I) roku KWiWP, a także pani Prof. dr hab. G. Kapica, dr M. Drost i dr I. Konopnicka.

Pomysłodawcą zorganizowania takiego przedstawienia była Anna Górny, studentka II roku pedagogiki wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Zaprezentowała ona swój pomysł reszcie grupy, która jak można się domyślić, przyjęła propozycję z wielkim entuzjazmem. Wspólnie ustalono i rozdzielono obowiązki związane z przygotowaniem spektaklu. Za scenariusz, napisany na podstawie bajki Disneya „Dzwonnik z Notre Dame” odpowiedzialna była Katarzyna Wilk. Za wszelkie rekwizyty i kostiumy odpowiadała cała grupa II roku, jednak scenografią w głównej mierze zajęła się Małgorzata Bugała z pomocą Katarzyny Wilk, Justyny Juraszek oraz Beaty Widok.

Przedsięwzięcie było zorganizowane w całkowitej tajemnicy przed wykładowcami. Studenci przygotowywali się do spektaklu zastając dłużej w szkole po zajęciach, a wszystkie koszty związane z organizacją przedstawienia pokrywali z własnej kieszeni. Trzeba przyznać, że nasi studenci wykazali się olbrzymią determinacją i poczuciem odpowiedzialności, aby w okresie zaliczeń i zbliżającej się sesji egzaminacyjnej wziąć na siebie jeszcze dodatkowe obowiązki, a co najważniejsze, sprostać im. Przedstawienie bowiem przebiegło bez zarzutu, dzieci były zachwycone, na sali dało się słyszeć „ochy” i „achy”, gdyż mali goście bardzo emocjonalnie podeszli do wszystkiego co

działo się na scenie. Należy również dodać, że wykładowcy i opiekunowie, którzy przyszli z dziećmi, a także studenci obecni na występie byli pod dużym wrażeniem całokształtu tejże inscenizacji, ku zadowoleniu i wielkiej satysfakcji organizatorów.

Podsumowując, efekt końcowy przedsięwzięcia dowodzi, że w naszych studentach drzemą ukryte talenty zarówno aktorskie jak i reżyserskie, scenograficzne itd. itp., tak więc z niecierpliwością czekamy na kolejne przedstawienie, oby równie udane.

Biafra

P.S. Korzystając z okazji chciałabym podziękować w imieniu studentów II roku KWiWP wszystkim osobom, które pomogły w organizacji przedstawienia, czyli kierownikowi Domu Studenta panu P. Śliwie za udostępnienie miejsca do przechowywania rekwizytów i elementów scenografii; Panu konserwatorowi R. Szarowskiemu za pomoc przy wieszaniu dekoracji, Paniom z działu planowania za „przekierowanie” wykładowców do innych sal, a także wykładowcom, którzy zgodzili się na wszystkie zmiany. Dziękuję bardzo.

Jak kamień szaleństwa
Rzucony w wodę rozpuszty
Tworzę kręgi
Dobra i zła
Kto zwycięży bitwę
O naiwną duszę
Strumieniami płaczu słyszę
Ile krwi polało się o świcie
Spragniony powietrza krzyczę

Mrocznia, migotliwe ślepia
Czarci dialog
Kto, gdzie, kiedy
Jak to zrobił
Znów zasnął
Jak on mógł na godzinę 12
Przecież była biologia
Niczego nie chce się już nauczyć

Ukradnij mnie
Tak zaniedbanego
Ukradnij mnie
Tak opuszczonego
Utop mnie
W łyżce wody
Bez cukru
Chcę przeżyć gorzkie gody

Dziwny ten los
Zawsze otwiera mi ta sama dziewczyna
Długo nad tym myślałem
Dlaczego tak często tu przychodzę
Przecież nie po ten brud
Uwielbiam przyglądać się jak próbuje
Zakochałem się
Stoi tu przy bramie
Bo musi dokonać wyboru
Wspinać się i staczać
Dręczyć się zepsuciem
Wiem, że często ucieka
Lubi uniwersyteckie biblioteki
Później wraca
Z przygnębiającą formą
Na twarzy swej dziewczęcej
Z wielkim pomysłem na życie
Mam prośbę, propozycję

Michał Guz

Urodzony 25 sierpnia 1977 roku w Wodzisławiu Śl.
Zamieszkały w Rydułtowach, w których to również wychował się. Student drugiego roku PWSZ w Raciborzu na kierunku edukacji artystycznej w zakresie sztuk plastycznych.

Studencka wycieczka

15.05.2006r. studenci II roku KW i WP wzięli udział w jednodniowej wycieczce zorganizowanej przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Oddział "ZIEMIA RACIBORSKA".

Pomysłodawcą zorganizowania wycieczki była pani dr I. Konopnicka. Koszty związane z wycieczką pokryła w całości Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa.

Program wyjazdu obejmował :

- zwiedzanie „Izby Pamięci Eichendorffa”,
- zwiedzanie Arboretum Bramy Morawskiej Racibórz – Obora,
- przejazd do Rud Raciborskich a tam zwiedzanie
- kościoła Cysterskiego, Parku Krajobrazowego
- „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe”,
- na zakończenie wspólne pieczenie kiełbasek

Taki wyjazd był miłą odmianą od codziennych zajęć na uczelni. Ponadto pozwolił studentom, co właściwie było jego głównym celem, poznać bliżej historię regionu, a także dowiedzieć się jakie i ile zabytków znajdują się na ziemi raciborskiej. Niestety niewiele osób, nawet zamieszkujących te tereny, zdaje sobie sprawę, że takie zabytki znajdują się w Raciborzu i okolicach. Jak mówi przysłowie „cudze chwalicie, swego nie znacie”. Dlatego, nie pozostaje mi nic innego, jak zachęcić wszystkich studentów i ich wykładowców oczywiście, do organizowania takich wyjazdów, do poznawania historii własnego regionu, regionu naszej uczelni, a także do integracji z własną grupą i prowadzącymi zajęcia. Przecież wszyscy doskonale wiemy, że najwięcej wiedzy przyswajamy w sposób, który dostarcza nam wiele przyjemności i wpływa korzystnie na relacje między nami wszystkimi. A wycieczki są właśnie takim sposobem, więc organizujemy je kiedy tylko się da.

Biafra

NASI ZNOWU W CZOŁÓWCE

W dniach 26.03–27.03. w Lesznie odbyły się Mistrzostwa Polski Uczelni pedagogicznych. Nasza uczelnia jak co roku była w samej czołówce. Uczelnię reprezentowali: Ewa Burgoł, Martyna Pawlik, Ewa Gogłuszka, Katarzyna Dzierzina, Justyna Merz, Aleksandra Tracz, Anna Hałambiec, Ewa Kleszcz, Wojciech Szulc, Krystian Konieczny, Marcin Macherek, Dawid Ziebura, Aleksander Płaczek, Leszek Skaba, Zbigniew Smalec, Maciej Kujawski.

Wyniki:

100 m stylem dowolnym kobiet:

1 Ewa Burgoł Racibórz 1:04,70
6 Martyna Pawlik 1:10,42

100m stylem dowolnym mężczyzn:

1 Wojciech Szulc 0:53,19
4 Krystian Konieczny 1:00,92

100m stylem klasycznym kobiet:

1 Ewa Gogłuszka 1:22,54
7 Katarzyna Dzierzina 1:34,84

100m stylem klasycznym mężczyzn:

1 Marcin Macherek 1:19,41
10 Dawid Ziebura 1:25,44

50m stylem motylkowym kobiet:

1 Ewa Bugdoł 0:32,46
7 Justyna Merz 0:37,38

50m stylem motylkowym mężczyzn:

6 Aleksander Płaczek 0:29,77
7 Krystian Konieczny 0:30,26

100m stylem grzbietowym kobiet:

4 Justyna Merz 1:24,44
12 Ewa Kleszcz 1:42,17

100m stylem grzbietowym mężczyzn:

9 Leszek Skaba 1:14,05
12 Aleksander Płaczek 1:19,65

100m stylem zmiennym kobiet:

5 Anna Hałambiec 1:23,44
11 Aleksandra Tracz 1:27,23

100m stylem zmiennym mężczyzn:

3 Zbigniew Smalec 1:11,02
5 Maciej Kujawski 1:12,52

50m stylem dowolnym kobiet:

1 Martyna Pawlik 0:30,72
7 Aleksandra Tracz 0:32,50

50m stylem dowolnym mężczyzn:

1 Wojciech Szulc 0:24,22
4 Leszek Skaba 0:26,71

50m stylem klasycznym kobiet:

1 Ewa Gogłuszka 0:36,98
9 Katarzyna Dzierzina 0:43,91

50m stylem klasycznym mężczyzn:

4 Maciej Kujawski 0:34,49
8 Marcin Macherek 0:35,57

50m stylem grzbietowym kobiet:

9 Anna Hałambiec 0:39,84
17 Ewa Kleszcz 0:44,88

50m stylem grzbietowym mężczyzn:

4 Dawid Ziebura 0:32,70
5 Zbigniew Smalec 0:33,39

4 x 50m stylem dowolnym kobiet:

3 PWSZ Racibórz 2:11,16

4 x 50m stylem dowolnym mężczyzn:

1 PWSZ Racibórz 1:43,94

4 x 50m stylem zmiennym kobiet:

2 PWSZ Racibórz 2:16,25

4 x 50m stylem zmiennym mężczyzn:

3 PWSZ Racibórz 2:05,07

Klasyfikacja mężczyzn

PWSZ Leszno	1148
UKW Bydgoszcz	649
PWSZ Racibórz	579

Klasyfikacja kobiet

UKW Bydgoszcz	710
AJD Częstochowa	634
PWSZ Leszno	627
AP Kraków	617
PWSZ Racibórz	568

Harry

„Spotkania z...”

Profesor Marią Łopatkową

Dnia 24 maja na auli w Domu Studenta odbył się wykład pt.: „Możliwości realizacji pedagogiki serca w IV RP”, który poprowadziła twórczyni tej idei pedagogicznej. Autorka takich publikacji jak:

- „Piękno w życiu dziecka” Warszawa 1970 r.
 - „Jak pracować z dzieckiem i rodziną zagrożoną” Warszawa 1976 r.
 - „Podgryzana” Warszawa 1985 r.
 - „Pedagogika serca” Warszawa 1992 r.
- zachęcała studentów I oraz II roku Kształcenia Wczesnoszkolnego i Wychowania Przedszkolnego z Językiem Obcym, II roku Resocjalizacji z Wychowaniem Fizycznym do wzięcia udziału w tworzeniu pedagogiki serca. Prosiła, aby nie tracić wiary w drugiego człowieka oraz odpowiadać „sercem na serce” dziecka. Prof. Łopatkowa wiele dokonała dla dzieci, najważniejsze to: wprowadziła „pieczę rodzicielską” w miejsce „władzy rodzicielskiej”; wywalczyła dla rodziców prawo przebywania w szpitalu z chorymi dziećmi, zaś kobietom w więzieniu możli-

wość przebywania tam z dziećmi. Założyła Partię Dzieci. „Żarówę” zaciekało to, co Wy, drodzy studenci, wynieśliście tego spotkania. Oto Wasze opinie:

Paweł Michalski, I rok KWiWP z J.O.
„Głównym tematem spotkania z panią prof. Marią Łopatkową miała być pedagogika przez Nią stworzona, tzw. „pedagogika serca”. Oto co dowiedziałem się z wykładu na ten temat: „pedagogika serca” - należy wychować dzieci z „sercem”, wtedy wychowanie będzie pełne i dobre. Pani Łopatkowa w ogóle nie rozwinęła tego tematu. A wiele osób chciało usłyszeć coś więcej o tej pedagogice. Choć wykład był interesujący - dobro kryjące się w człowieku, które czeka na ujawnienie, przykład zbrodniarza, który chciał naprawić swój błąd życiowy i uświadomienie nam, że w nas kryje się siła do czynienia dobra i zmieniania świata. Prof. Łopatkowa wywarła na mnie wielkie wrażenie jako pełna energii, ciepła, miła i sympatyczna kobieta.”

Martyna Polok, II rok Pedagogiki Resocjalizacyjnej z Wychowaniem Fizycznym:

„Moim zdaniem, spotkanie z Profesorem Marią Łopatkową było bardzo interesujące. Nie podobało mi się jednak nawiązywanie do polityki. Uważam, że pedagogika serca powinna być zagadnieniem odrębnym i polski rząd nie ma z nią nic wspólnego. Mimo wszystko dobrze wspominam ten wykład. Poza tym prawie wszystko zapamiętałam, co świadczy o tym, że był dobrze prowadzony.”

Magister Marzeną Kędrą

Dnia 30 maja 2006 r. w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej odbyło się spotkanie studentów II roku Kształcenia Wczesnoszkolnego i Wychowania Przedszkolnego z językiem angielskim z autorką książki pod tytułem: „Jak latać bez skrzydeł.” Mgr Kędra przenosi na grunt polskiej szkoły w Prudniku ideę pedagogiki Celestyna Freineta. Jak przebiegło spotkanie - oto opinia jednej ze studentek, Anny Górny:

„Uważam, że spotkanie było ciekawe i dzięki niemu w sposób praktyczny mogłam poznać szkołę budowaną na zasadach pedagogiki Freineta. Oprócz tego została nam przekazana propozycja wyjazdu do Szkoły Freineta we Francji oraz przystąpienia - a nawet stworzenia - Koła Naukowego, które w sposób szczególnie zajmowało by się właśnie tym kierunkiem pedagogicznym. Myślę, że spotkania tego typu są bardzo ważne dla studentów naszego kierunku. Książka autorstwa pani magister M. Kędry, którą mieliśmy możliwość kupić, jest bardzo atrakcyjna głównie ze względu na jej praktyczny charakter. Liczne rozwiązania pedagogiczne, w postaci konspektów zajęć czy zabaw i gier skonstruowanych na bazie pedagogiki Freineta, stanowią doskonałą bazę do stworzenia lekcji pobudzającej wszystkie niemal sfery aktywności dzieci.”

Oby więcej takich spotkań z filarami współczesnej pedagogiki.

Katarzyna Wilk

„ŻARÓWA”

niezależny dodatek studencki

nr 5 (10) - październik 2006

Redaguje zespół.

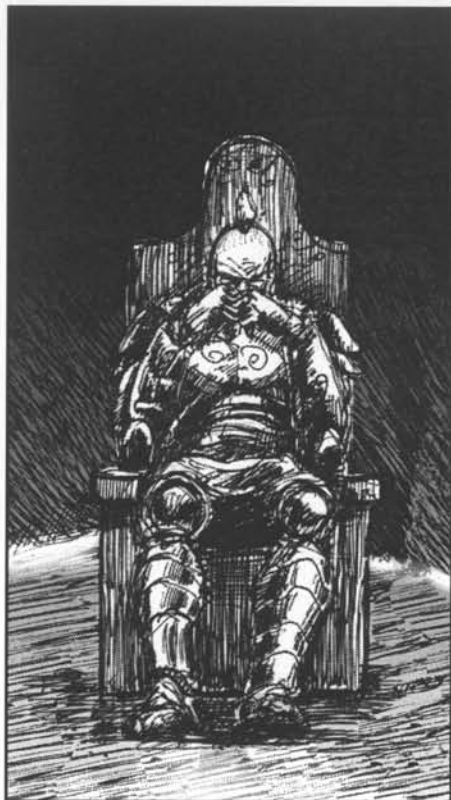
NIECH PAN MÓJ SIĘ NIE TRAPI! TWÓJ SŁUGA
PÓJDZIE STOCZYĆ WALKĘ Z TYM FILISTYNEM

Dawid i Goliat

MACIEJ SUDER

Dyplom 2005 pt. ks. Samuela 17, 1-57
Wychowanie Plastyczne z Grafiką Użytkową.

Ciąg dalszy

O NIEMOŻLIWE, BYŚ STAWIŁ
CZŁO TEMU FILISTYNOWI! WALCZYŁ
Z NIM, TY JESTEŚ JESZCZE
CHŁOPCEM, A ON WOJOWNIKIEM
OD MŁODOŚCI

KIEDY SŁUGA TWÓJ PASAŁ
OWCE U SWOJEGO OJCA, ...

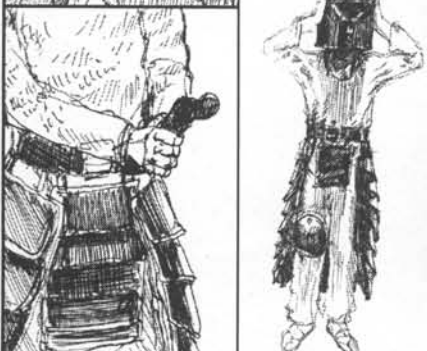
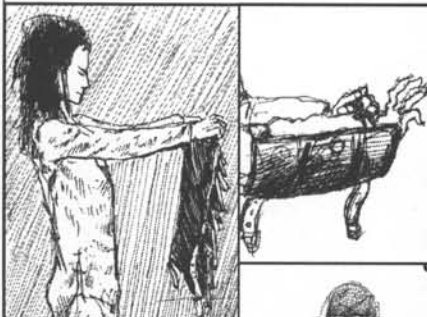
A PRZYSZŁEŁ LEW LUB
NIEDŹWIEDZ I PORWAŁ OWCE, ZE
STADA, WTEDY BIEGŁEM ZA NIM, ...

UDERZAŁEM NA NIEGO I WYRYWAŁEM MU JĄ, Z PASZCZĘKI, A
KIEDY ON NA MNIE NAPADAŁ, CHWYTAŁEM GO ZA SZCZĘKĘ,
BIŁEM I USMIERZAŁEM.

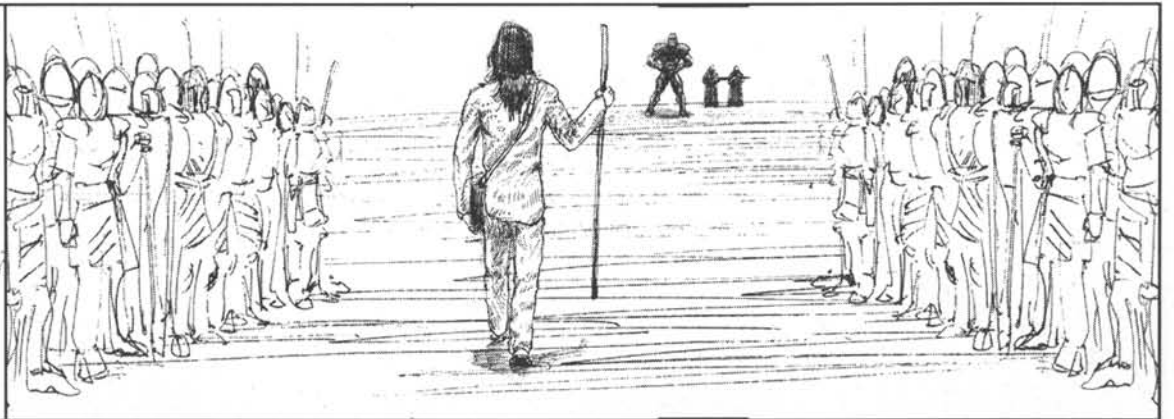
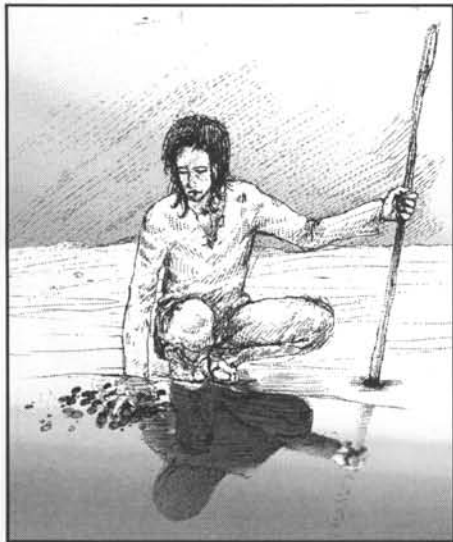
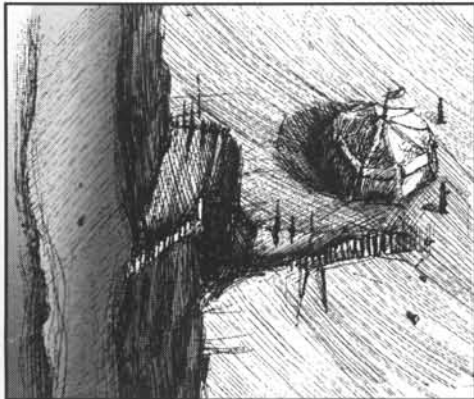
SŁUGA TWÓJ KŁADŁ TRUPEM LWY I
NIEDŹWIEDZIE, NIEOBRZEZANY
FILISTYN BĘDZIE JAK JEDEN Z
NICH, GDYŻ URAGAŁ WOJSKOM
BOGA ŻYWEGO. PAN, KTÓRY
WYRWAŁ MNIE Z ŁAP LWÓW I
NIEDŹWIEDZI, WYBAWI MNIE
RÓWNIEŻ Z REKI TEGO FILISTYNA

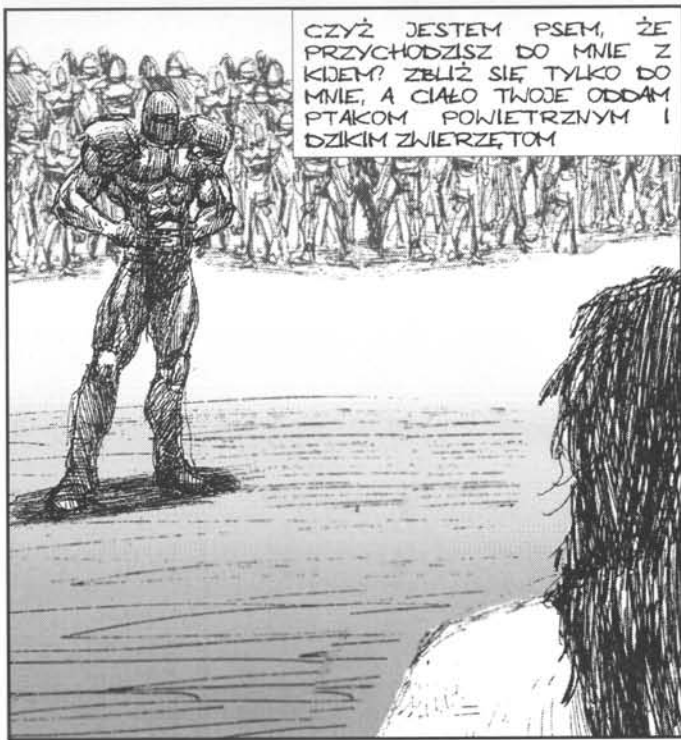
IDSZ NIECH PAN BĘDZIE Z TOBĄ!

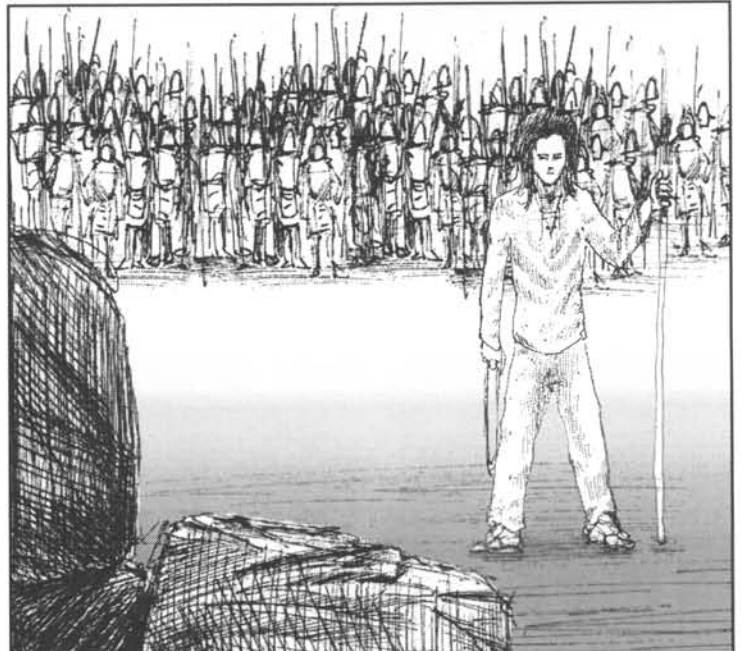
NIE POTRAFIĘ SIĘ, W TYM
PORUSZAĆ, GDYŻ NIE NABRAŁEM
WPRAWY

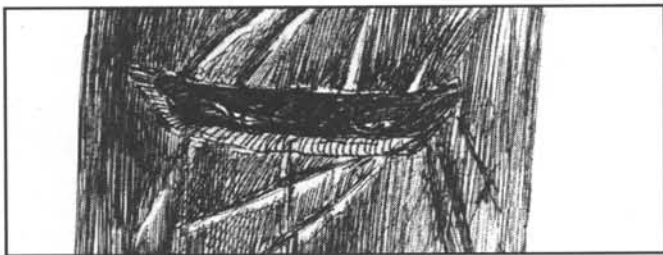

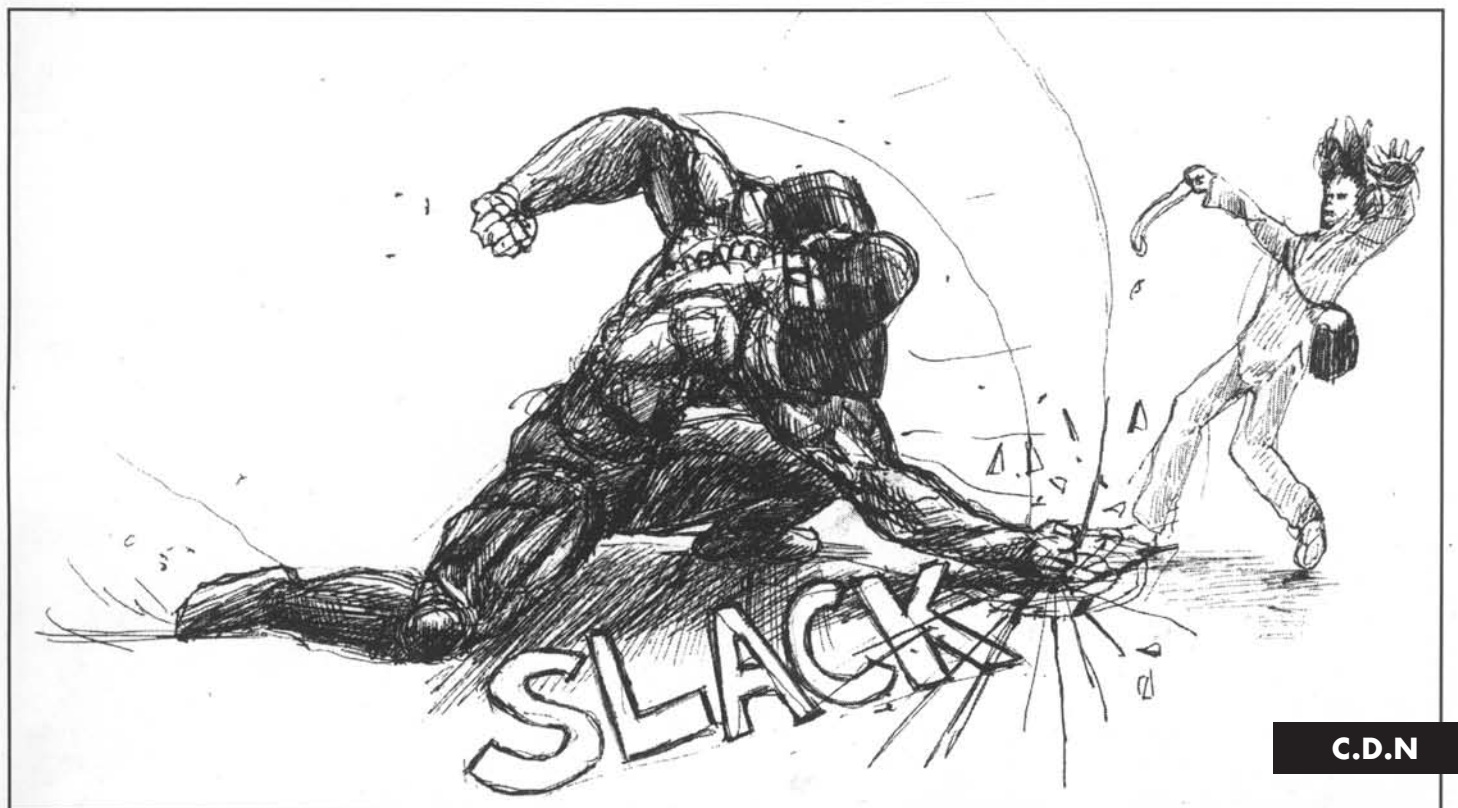
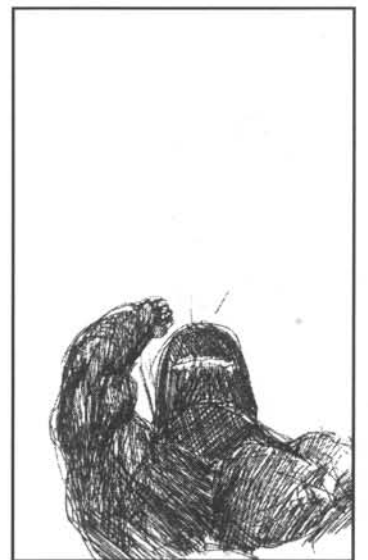
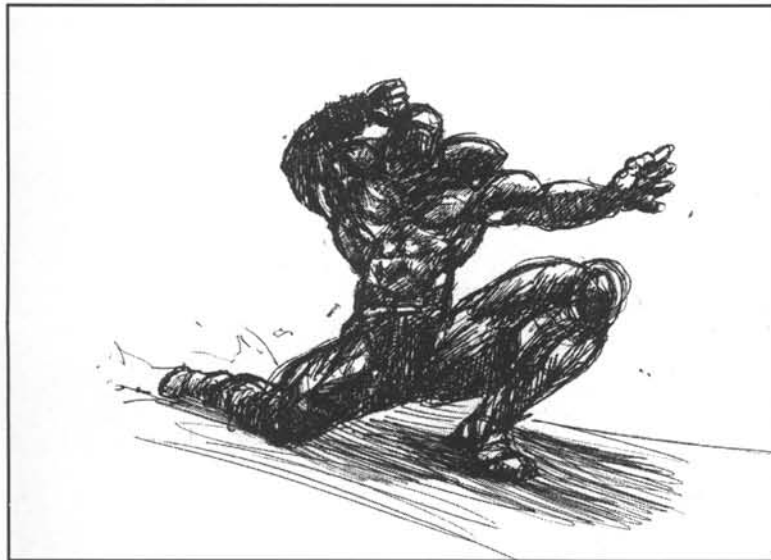
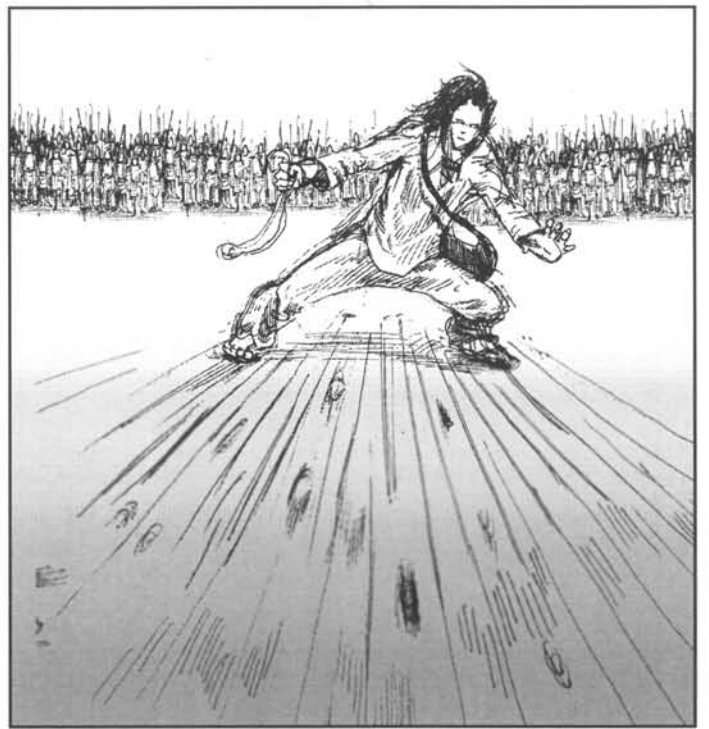
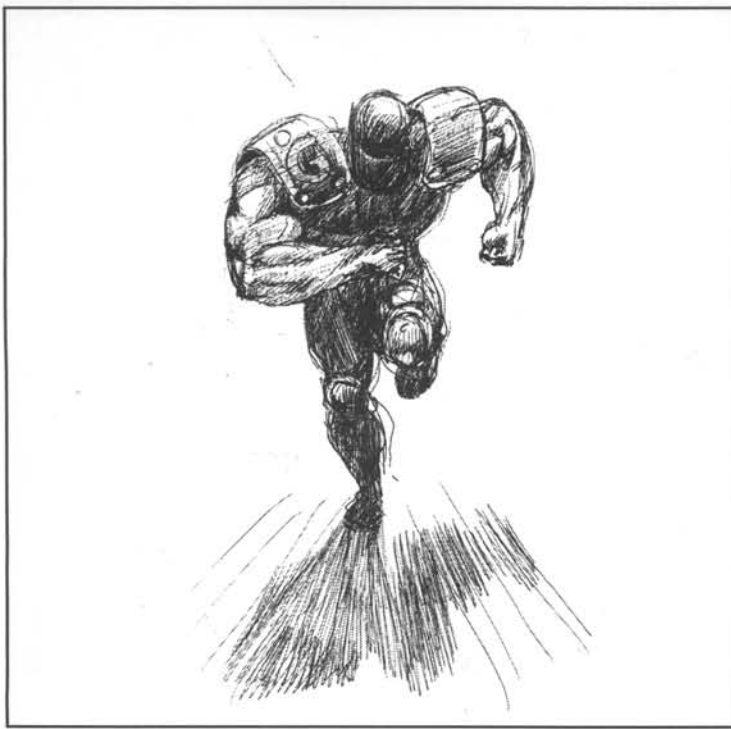

CZYŻ JESTEM PSEM, ŻE PRZYCHODZISZ DO MNIE Z KIJEM? ZBLIŻ SIĘ TYLKO DO MNIE, A CIAŁO TWOJE ODDAM PTAKOM POWIETRZNYM I DZIKIM ZWIERZĘTOM

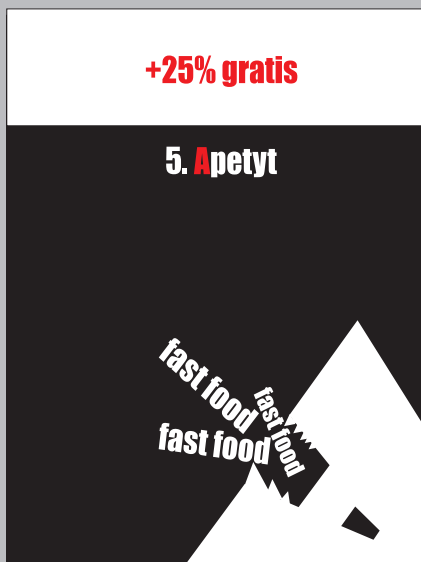
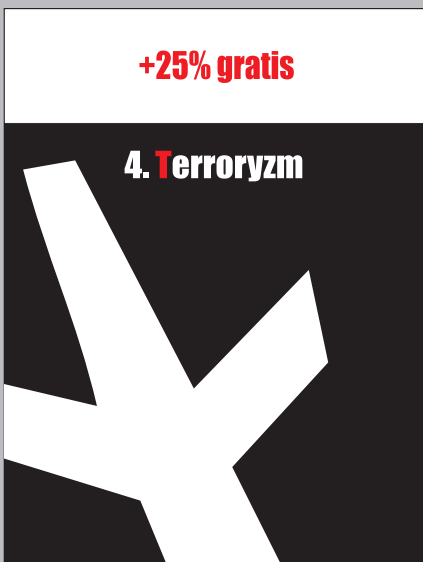
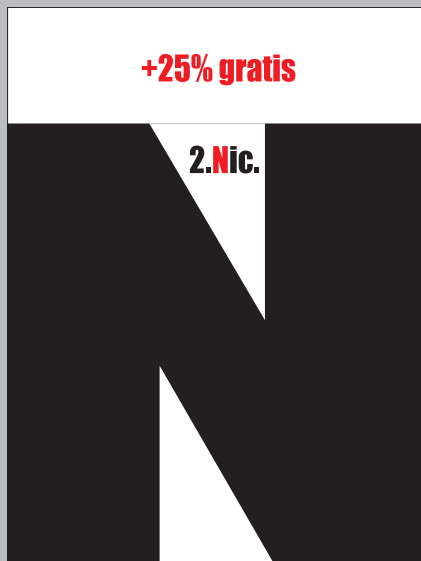
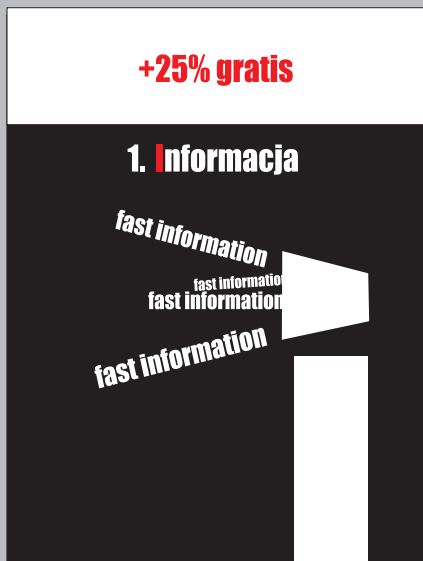

TY IDZIESZ NA MNIE Z MIECZEM, DZIDA I ZAKRZYWIANYM NOŻEM, JA ZAŚ IDE NA CIEBIE W IMIĘ PANA ZASTĘPÓW, BOGA WOJSK IZRAELSKICH, KTORYM URAGAŁEŚ. DZIS WŁASNIE ODDA CIĘ PAN W MOJĄ REKĘ, POKONAM CIĘ I UTWĘ CI GŁOWĘ. DZIS ODDAM TRUPY WOJSK FILISTYŃSKICH NA ŻER PTACTWU POWIETRZNYM I DZIKIM ZWIERZĘTOM. NIECH SIĘ PRZEKONA CAŁY ŚWIAT, ŻE BÓG JEST W IZRAELU. NIECH WIEDZĄ WSZYSCY ZEBRAWI, ŻE NIE MIECZEM ANI DZIDA, PAN OCALA, PONIEWAŻ JEST TO WOJNA PANA, ON WIĘC ODDA WAS W NASZE REKĘ

Pokolenie Instant

Justyna Taszka
Praca Dyplomowa 2005
pod kierunkiem adj. II st.
Aleksandra Ostrowskiego
i dr. Kazimierza Frączka

Wśród słów, którymi atakujemy nas współczesna kultura masowa, słów – dodajmy – obcych, niepowiązanych z naszą tożsamością społeczną, jest wyraz „instant”, określający przede wszystkim wszelkie ekstrakty (kawy, herbaty, zup, sosów itp.) gotowe do natychmiastowego użytku po zalaniu wrzątkiem. Instant zatem to synonim ułatwienia życia, pójścia na skróty, odciążenia człowieka od zbędnego wysiłku.

Czy jednak naprawdę zbędnego?

Podjęte przez nas wysiłki, trudy, prace to nasza godna odpowiedź na wyzwania rzucone przez los. Współczesna kultura konsumpcyjna ma jednak dla nas zupełnie inną ofertę – życie ułatwione, podszyte hedonizmem, pełne sztucznych uśmiechów, szybkie, natychmiastowe.

Po prostu życie instant.

Czy to synonim życia szczęśliwego?

Odpowiedź zawarta jest w angielskim wyrażeniu „instant city”, miasto tymczasowe, zbudowane z plastikowych elementów tylko na krótki czas jakiegoś szczególnego wydarzenia.

Kultura instant, kultura tymczasowa, pozbawiona korzeni, nonsensowna, nijaka, żadna.

Jak dobrze, że młodzi ludzie z pokolenia instant są świadomi pustki kryjącej się za fasadą świetlistych i barwnych reklam.

Śp. Prof. dr hab. Leszek Kuberski

W nocy z 27 na 28 czerwca 2006 r. w sławnej klinice Gemelli w Rzymie odszedł przedwcześnie w wieku zaledwie pięćdziesięciu lat dr hab. prof. UO i prof. PWSZ w Raciborzu Leszek Kuberski. W osobie Profesora Kuberskiego raciborskie środowisko akademickie utraciło nie tylko jednego z głównych inicjatorów uruchomienia kierunku historia i realizatorów tej decyzji, ale przede wszystkim niezwykle rzetelnego uczonego, znakomitego pedagoga, a przy tym skromnego, pełnego taktu i kultury osobistej, prawego człowieka.

Leszek Kuberski po ukończeniu historii w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu w 1980 r. został zatrudniony w tejże uczelni na stanowisku asystenta w Instytucie Historii. W 1988 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych na podstawie rozprawy „Jan Skala. Biografia polityczna”. Habilitował się w 1997 r. na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego w zakresie historii Polski i powszechnej XIX i XX w. Od 1999 r. pracował na stanowisku profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Opolskiego, przez dwie minione kadencje był prorektorem ds. studenckich, a także dyrektorem Instytut Historii.

W 2004 roku wraz z grupą historyków ze środowiska opolskiego i raciborskiego przyczynił się do stworzenia w ramach Instytutu Studiów Społecznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu kierunku historia z dwiema specjalnościami (edukacja regionalna oraz zarządzanie dziedzictwem kulturowym regionu). Prowadzone przez Niego w raciborskiej Uczelni wykłady i ćwiczenia cieszyły się ogromną popularnością wśród studentów, a sam Profesor szybko uzyskał rangę

niekwestionowanego autorytetu naukowego. Zainteresowania naukowe Profesora Kuberskiego obejmowały historię Kresów Wschodnich i pogranicza polsko-niemieckiego, w tym dzieje Galicji w okresie autonomii, sprawy łużyckie w XIX i XX wieku, zagadnienia społeczne i narodowościowe Górnego Śląska w I połowie XX w.

Dorobek Zmarłego to dwie prace zwarte, pięć prac pod Jego redakcją naukową oraz kilkadziesiąt studiów i rozpraw. Wypromował ponad stu magistrów. Nie doczekał się, niestety, absolwentów raciborskiej Uczelni, którzy wyszliby spod Jego ręki.

Był członkiem m.in. Polskiego Towarzystwa Historycznego, Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, prezesem oddziału opolskiego Towarzystwa Polsko-Serbołużyckiego, redaktorem czasopisma „Pro Lusatia”. Wyróżniony Nagrodą Ministra Edukacji Narodowej (1998).

Profesor Kuberski zachorował 12 czerwca. Podczas akademickiej pielgrzymki do Rzymu miał pierwszy, rozległy i ciężki zawał serca. Natychmiast – między innymi dzięki szybkiej interwencji ks. Helmuta Sobeczki – trafił do kliniki Gemelli, gdzie otoczono go fachową opieką. 27 czerwca wieczorem doznał drugiego zawału, który okazał się śmiertelny.

Raciborska wspólnota akademicka będzie zawsze pamiętała o wspaniałym Profesorze!

Redakcja

Odeszła od nas również Pani dr Marzena Ciemala z Instytutu Studiów Edukacyjnych.

Wspomnienie o Zmarłej zamieścimy w kolejnym numerze „Eunomii”.

Redakcja